

DIARI DE SESSIONS DEL **PLE** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

IX legislatura

Any 2017

Núm. **88**

Presidència del Molt Honorable Sr. Baltasar Picornell i Lladó

Sessió extraordinària celebrada dia 18 de juliol de 2017

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. Debat i votació del dictamen de la Comissió d'Economia, del Projecte de llei RGE núm. 5274/17, de modificació de la Llei 3/2002, de 17 de maig, d'estadística de les Illes Balears..... [4842](#)

II. Debat i votació del dictamen de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals, del Projecte de llei RGE núm. 10512/16, per la qual es modifica la compilació de dret civil de les Illes Balears..... [4846](#)

EL SR. PRESIDENT:

Passam a la cinquena sessió plenària d'avui.

I. Debat i votació del dictamen de la Comissió d'Economia, del Projecte de llei RGE núm. 5274/17, de modificació de la Llei 3/2002, de 17 de maig, d'estadística de les Illes Balears.

Passam al debat -per favor, silenci- passam al debat del primer punt de l'ordre del dia d'avui relatiu al dictamen del Projecte de llei RGE núm. 5274/17, de modificació de la Llei 3/2002, de 17 de maig, d'estadística de les Illes Balears.

Presentació per part del Govern, té la paraula el Sr. Iago Negueruela.

Senyors diputats, senyores diputades, per favor, ha d'intervenir el conseller, un poquet de silenci.

EL SR. CONSELLER DE TREBALL, COMERÇ I INDÚSTRIA (Iago Negueruela i Vázquez):

Buenas tardes. Gràcies, president, diputats, diputades.

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

EL SR. CONSELLER DE TREBALL, COMERÇ I INDÚSTRIA (Iago Negueruela i Vázquez):

Avui som aquí, com ja sabem, per abordar la modificació de la Llei d'estadística de les Illes Balears, una llei que es va aprovar ja fa quinze anys, allà pel 2002. La finalitat principal d'aquesta modificació és crear i regular un registre de població de les Illes Balears, un deure que tenim pendent des que creàrem l'IBESTAT i que ens servirà per equiparar-nos a altres comunitats autònomes i als països de l'entorn europeu, i ho fem per diversos motius. En primer lloc, perquè la Llei Orgànica de protecció de dades estableix aquesta necessitat i més important, perquè és deure de les administracions públiques crear els mecanismes que permeten una comunicació més efectiva amb els administrats informant directament als ciutadans, una millor administració és igual a un millor servei al ciutadà i d'aquesta manera, gràcies al registre, les administracions públiques en el marc de les seves competències podran tenir accés a dades més acurades i detallades que possibilitaran desenvolupar anàlisis més profunds i mesures més ajustades a la realitat, comunicar i informar directament els ciutadans i ciutadanes, agilitar i millorar l'eficàcia de la gestió de l'administració, impulsar mesures que millorin la qualitat de les polítiques i la prestació de serveis públics.

Per tant, les administracions disposaran així de més eines a l'hora d'exercir les seves competències i de posar en marxa iniciatives com, per exemple, campanyes de vacunació i prevenció, de diagnòstic i curació de malalties o campanyes d'educació, formació o ocupació entre altres. Com a exemple, en el cas de Sanitat, en tot cas si aquesta hagués de posar en marxa una campanya d'una qüestió específica, vacunació, càncer... podrà determinar un segment de la població amb unes

característiques concretes i a continuació podrà contactar i informar directament els ciutadans de la necessitat de vacunar-se, de fer-se unes proves, disponibilitat d'un servei, etc. L'objectiu últim, per tant, és millorar l'atenció que reben els ciutadans i ciutadanes d'aquesta comunitat i com a resultat derivat d'això podem afirmar que tenim una millor administració, objectiu intrínsec també d'aquells que ens dediquem a la funció pública.

Una millor explotació estadística també significa un millor IBESTAT. D'altra banda, la modificació d'aquesta llei també ens permetrà avançar en una competència reconeguda a l'Estatut d'Autonomia, com és l'explotació estadística. En aquest sentit, des que entrarem en el Govern varem tenir clar que s'havia de modernitzar i donar un nou impuls a l'IBESTAT millorant la informació estadística disponible tant en quantitat com en la qualitat dels indicadors, fent-lo més accessible i amb noves funcionalitats d'interès.

Dins aquestes noves finalitats varem engegar iniciatives com el PEU, Portal Estadístic Unificat, on poden trobar tota la informació estadística que generen les diferents conselleries del Govern, els consells insulars i el mateix IBESTAT, que ja té més de 200 operacions estadístiques en un sol espai i que contribueix al disseny de polítiques públiques i a un millor anàlisi de dades; el "Marc input-output", el MIO, i el Compte Satèl·lit de Turisme, una eina de diagnòstic econòmic, que es va eliminar l'any 2004, i amb el que compten la majoria de comunitats autònomes i que permetrà analitzar les interrelacions entre diferents sectors dimensionant l'impacte del turisme sobre la resta de l'economia, i el municipi en xifres, un portal interactiu on es poden trobar tot tipus de microdades municipals amb quasi quaranta indicadors per municipi en matèria de territori, població, economia i societat.

Producte de les noves eines i de l'impuls de l'IBESTAT podem dir que aconseguim el nostre objectiu. L'any passat es varen incrementar un 18% el nombre de consultes de la web, es varen realitzar més 78.000 consultes, 40.000 persones varen fer alguna consulta i el (...) de les consultes s'han respost en menys d'un dia. En aquest sentit l'adaptació de la Llei d'estadística ens permetrà avançar per aquest camí, el del Big Data i el del Govern obert, adaptant-nos a l'ús de les noves tecnologies i desenvolupament i potenciació del nostre sistema estadístic amb més dades i formes digitals reutilitzables disponibles a les webs institucionals.

A més, les modificacions d'avui inclouen dos aspectes socials que diuen molt de nosaltres com a societat i de la intenció de modernitzar l'estadística balear. En primer lloc, la inclusió als futurs plans d'estadística de l'índex de desenvolupament humà, un indicador del nivell de desenvolupament de la població en relació amb el seu nivell de benestar social. En segon lloc, la inclusió també al Pla d'estadística de mecanismes que permeten l'obtenció de dades estadístiques per a l'elaboració de polítiques antidiscriminatòries de lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals i intersexuals. No som un expert en estadística, però diré que no totes les comunitats autònomes tenen una llei d'estadística en aquesta consciència social. Igual acabem marcant tendència en aquest sentit.

El que és segur és que el registre de població de les Illes Balears i les modificacions que s'aprovaran avui reforçaran les operacions estadístiques oficials i permetrà assolir un IBESTAT més transparent, més accessible i més útil que possibilitarà un millor coneixement de la realitat econòmica, política i social de les nostres illes.

Ja per finalitzar i no allargar la meva intervenció simplement agrair a tots els grups del Parlament, una vegada més, el diàleg i consens demostrat on totes les modificacions s'han adoptat per unanimitat.

A tots i a totes vosaltres, moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Per part del Grup Parlamentari Popular...

EL SR. TADEO I FLORIT:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Avui aprovam la modificació de la Llei 3/2002, d'estadística, una llei aprovada pel primer pacte de progrés que en el seu moment ja va tenir 12 esmenes vives a plenari a debat. Una llei tècnica, i a partir d'aquí va tenir una altra modificació, que va ser la Llei 1/2010, que va modificar la llei, i aquí varen entrar dues esmenes que varen ser aprovades per part del Partit Popular, que varen ser aprovades també no sé si en ponència o en comissió, que feien referència a un tema que avui també s'ha introduït per part de MÉS per Menorca de la desagregació mínima per illes. A partir d'aquí ja en aquella modificació va ser l'únic canvi, o esmenes que van entrar en la modificació que hi va haver per agilitar un poc tot el tema d'estadística de l'IBESTAT.

A partir d'aquí, la modificació que avui va plantejar el Govern, que ha dut a aquest plenari, principalment fa referència al Registre de població de les Illes Balears, incorporar-ho, una cosa que no hi era, sí a altres lleis hi era. I a partir d'aquí senzillament dir que és una còpia literal de la Llei foral de Navarra, la 11/1997, que el conseller ha sortit aquí a defensar i hauria pogut dir que la seva conselleria havia fet un *cortar y pegar*.

I referent al que ha esmentat de tema social, sap també com jo que són inclusions que s'han fet en ponència, però que el Govern no ho volia així, es va veure clarament.

Per tant, donarem suport a aquesta llei, una llei de modificació que crec que el que fa és millorar, com bé deia en la línia que deia el conseller. Els canvis que hi ha, torn repetit també, són canvis que figuraven talment a lleis ja del 97, com és la llei de Navarra. Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Tadeo. Per part del Grup Parlamentari Podem Illes Balears té la paraula el Sr. Carlos Saura.

EL SR. SAURA I LEÓN:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Intervindrè des d'aquí perquè crec que està un poc clar que estam d'acord amb aquesta aprovació de la Llei d'estadística. Crec que té una part tècnica important, crec que s'ha fet esment de la Llei de protecció de dades, ha estat una adaptació que s'havia de fer.

Crec que és molt important remarcar haver incorporat els plans anuals de l'índex de desenvolupament humà, una esmena que va proposar MÉS per Menorca, amb la qual estam totalment d'acord, no només ha de ser tot els criteris econòmics, o macroeconòmics, que no deixen veure la realitat del carrer. Crec que és important haver inclòs aquest índex. I per altra banda també és important incloure en el Pla d'estadística aquestes garanties, també una esmena de MÉS per Menorca, per a les persones LGTBI, per tal de posar en marxa polítiques públiques antidiscriminatòries.

També i ho ha dit el conseller, aquesta desagregació territorial per illes en els programes anuals d'actuació estadística.

I crec que hi ha una qüestió important que vàrem debatre tant a la comissió com en ponència, que és aquesta del maneig de les dades, que en aquest moment està molt centralitzat a l'Estat i que, si volem ser un estat plurinacional i descentralitzat, hauríem de fer una reflexió i tenir un debat en profunditat sobre el maneig d'aquestes dades i les capacitats de les comunitats autònomes. I en el nostre cas de les illes i els municipis, per tal d'obtenir-les i de poder fer ús per tal d'implantar polítiques públiques també.

Res més. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Saura. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca intervé la diputada Sra. Joana Aina Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Només dir que el nostre grup, com vàrem fer en ponència, donar suport, és cert que s'havia de fer aquesta adaptació a les noves tecnologies i a fer una llei molt més oberta i jo crec que també s'ha vist enriquida per les esmenes, encara que siguin poques, però que han estat substancials, de MÉS per Menorca.

I per tant, tot el nostre suport. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Campomar. Pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS té la paraula la Sra. Maria Antònia Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats. Molt breument perquè veiem que així com la llei que ara hem acabat,

és una llei molt política i que ha tengut molt de debat, que no sé realment com ha quedat, però bé, aquesta és totalment el contrari, és una modificació de la Llei d'estadística que és necessària i sobretot molt tècnica.

Com molt bé ha explicat el conseller i com s'explica a l'exposició de motius, amb la modificació d'aquesta Llei 3/2002, es vol crear i regular el Registre de població per possibilitar a les administracions públiques poder accedir a determinades dades personals dels ciutadans, per ajudar a desenvolupar millor, amb més agilitat i de manera més correcta, les funcions que es tenen assignades. També es permet amb aquesta modificació adaptar alguns preceptes a l'ús de les noves tecnologies que sabem que són bàsiques avui en dia per a qualsevol tipus de tasca.

Amb el número d'esmenes presentades, i vist que no existeix cap esmena viva i demostra que poques i clares perquè s'han acceptat. Com no pot ser d'altra manera, donarem suport a la modificació d'aquesta llei.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Per part del Grup Parlamentari MÉS per Menorca intervé el Sr. Diputat Nel Martí.

EL SR. MARTÍ I LLUFRIU:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, encara que interressi poc l'estadística, perquè es veu que no interessa massa, jo crec que és un error i ho dic almanco..., clar aquí puc exercir un poc de professor de matemàtiques, crec que és un error perquè doncs per controlar, per fer una bona política crec que és bo tenir dades, és imprescindible tenir dades, només amb bones dades es pot fer bona política. I en aquest sentit nosaltres sí que vam presentar esmenes, no n'hi ha cap de viva, en vam presentar 10, totes estan incorporades. Per tant, lògicament estam contents.

En qualsevol cas jo sí que vull explicar el per què vam presentar esmenes, encara que sigui breument. Primer perquè nosaltres consideram que l'estadística, efectivament s'ha dit moltes vegades, és com si fos una qüestió molt tècnica. És cert que l'estadística és una ciència si es vol dir, no exacta, o inexacta, recordarem aquella frase popular de Mark Twain que deia que hi ha tres tipus de mentides: les mentides, les grans mentides i l'estadística. Bé idò, açò és cert i en part no ho és. L'estadística és una ciència matemàtica que es basa en teories matemàtiques, en la probabilitat, amb l'àlgebra, amb la combinatòria, per tant, els seus fonaments són inqüestionables, són sòlids, són rigorosament indiscutibles. Ara bé, també és cert que l'estadística s'ha utilitzat com aquella caixa negra, com aquella *black box*, on s'introdueixen dades per obtenir informació, esperant i ja predeterminant el que havia de sortir. Així, la definició de la hipòtesi, com es defineix el marc contextual, la mostra que s'elegeix, la recollida, com es fa aquesta recollida de dades, com es fa l'exposició gràfica dels resultats, etc., no són neutres, tenen ideologia, açò és cert.

Però l'estadística és un instrument fonamental, com deia, per fer política, tant per fer una política amb base descriptiva,

o bé per treure conclusions. I en aquest sentit creiem sorprenent que una llei tan important com aquesta, doncs hi hagi hagut tan poc debat i tan poques esmenes, perquè darrera hi ha intencionalitat política, no hi ha cap dubte. Per exemple, quan volem estudiar la qualitat de vida, a partir de la tria de dades i dels indicadors que es trien, tindrem valoracions ben diferents de la qualitat de vida. O per valorar la riquesa de les poblacions pel PIB, ignorant per exemple el treball domèstic, ignorant el repartiment de la riquesa, ignorant la destrucció del medi ambient, la valoració serà diferent. O en processos electorals, que valoren els líders de les formacions polítiques, agafant per exemple les referències dels partits estatals. El Pi va aconseguir a la darrera enquesta que es feia d'àmbit balear sortir, ja va tenir molta sort, però tota la resta no sortien perquè la referència eren els partits estatals. Per tant, l'estadística és cert que no és neutra, hi ha intencionalitat política.

Les estadístiques han de servir per descriure, també per inferir, és a dir, per preveure i pronosticar situacions futures. Però per tant, ha de ser de l'interès màxim jo crec que d'aquesta institució i del Govern.

Una de les novetats d'aquesta llei és, com ha explicat el conseller, el Registre de població de les Illes Balears. És ben curiós que quan es va aprovar la llei del 2002 que creava l'IBESTAT, no creàs en canvi el registre, cosa que sí que van fer la immensa majoria de les comunitats autònomes. A nosaltres, al nostre grup ens sembla molt bé que l'IBESTAT vulgui tenir un fitxer actualitzat anualment i poder gestionar les sol·licituds de la resta d'organismes d'illes i ho consideram molt bé tant per eficàcia com també per raons polítiques.

Però fixi'ns, jo crec que val la pena perquè avui és un debat polític, fer-ho notar, que l'IBESTAT demanarà i recull les dades de qui? De l'Institut Nacional d'Estadística. Però qui ha passat les dades a l'Institut Nacional d'Estadística? Majoritàriament, per no dir totes, els municipis de les Illes Balears. Amb açò vull dir que acceptam un model absolutament centralitzat. En un sistema federal els ajuntaments enviarien les dades simultàniament a l'IBESTAT i a l'Institut Nacional d'Estadística i en un sistema confederal els ajuntaments passarien les dades a l'IBESTAT i l'IBESTAT a l'Institut Nacional d'Estadística, però no, nosaltres en aquest cas no feim els sistemes dependent absolutament centralitzat.

Les nostres esmenes, com ja s'ha dit, han anat a fixar per llei qüestions que ens semblaven important com incloure en el Pla d'estadística les garanties estadístiques introduïdes a través de la Llei LGTBI o a l'índex de desenvolupament humà.

També hem fet esmenes de correcció del llenguatge, jo crec que descriu la realitat institucional quan parla de les institucions de la comunitat autònoma nosaltres creim que és important deixar clar quan es refereix al Govern, a les administracions del Govern, o quan es refereix a les administracions de les diferents institucions de la comunitat autònoma.

Finalment, un element que per a nosaltres és absolutament important i que té a veure al que deia al començament és el tema de la insularitat. És cert que l'article 22 de la llei vigent fa constar la necessitat de prioritzar la informació a nivell insular,

però la realitat després ha estat una altra. Per açò, proposam que a l'apartat de resultats sintètics, l'article 23.2, que s'entén que són els resultats globals per conceptes i agregats territorialment, volem que consti que aquesta agregació territorial serà insular. També ho aplicam a la resta de dades, de manera que garantim poder tenir dades per illes. I dic que açò feia referència al que deia a l'inici, per fer polítiques a nivell d'illa necessitam dades a nivell d'illa, està molt bé tenir-les a nivell de comunitat, però si només les tenim a nivell de comunitat i no garantim l'illa, les dades de l'illa major taparan la realitat de les illes menors. Per tant, no farem bona política si no tenim bones dades, i en aquest cas la nostra intenció era modificar, s'han introduït les modificacions, per fer bona política, tenir bones dades i bàsicament aquesta ha estat la nostra intenció.

No tenim res més a dir, estam contents perquè tot ha estat introduït i, per tant, crec que poc més debat a part d'aquest hi haurà. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Martí. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Olga Ballester.

LA SRA. BALLESTER I NEBOT:

Gracias, presidente. Bueno, pues estamos ante la aprobación de un proyecto de ley que modifica los artículos de la Ley de estadística y además introduce un nuevo título 5 a dicha ley, con la finalidad de crear el Registro de población de las Baleares, que es el principal objetivo de esta modificación. Un registro de población que existe ya en la práctica totalidad de las comunidades autónomas y desde Ciudadanos consideramos que este registro de población, con datos de carácter personal de cada ciudadano, que va a estar en constante actualización y que va a permitir realizar estadísticas demográficas por islas, es básico para elaborar las políticas económicas y sociales ajustadas a la realidad. Por lo tanto, nos parece una buena modificación. Sólo conociendo la realidad podemos hacer política útil, utilizar bien los recursos y escapar de las demagogias generalistas.

También nos parece coherente, como propone el proyecto de ley, que este tratamiento masivo de datos de carácter personal para la elaboración del registro de población lo gestione el IBESTAT, un organismo creado ya en la ley de 2002 para estos efectos.

Comentar que, aún siendo un proyecto de ley bastante técnico, desde Ciudadanos, una vez estudiado el documento, consideramos que se podrían aportar mejoras al texto por lo que elaboramos una serie de enmiendas que, como saben, por un fallo informático no entraron. Bueno, igualmente se permitió defenderlas en comisión, lo cual se agradece, y, en primer lugar, comentaré que, tras analizar los artículos pues nos parecía que aquellos artículos que hacían referencia al tipo de datos que ha de incluir un registro de población, junto con aquellos artículos que hacían referencia que estos datos podían ser de acceso a terceras personas interesadas que lo solicitaran,

pues, podía vulnerar la Ley del 99, de protección de datos de carácter personal, y nuestras enmiendas iban hacia esa duda que teníamos, y entonces añadíamos que en estas enmiendas conforme a lo establecido en la legislación vigente sobre la protección de datos de carácter personal.

Y efectivamente, según nos comentó el presidente de la ponencia en el proyecto de ley, el Sr. Casanova, se había recibido una advertencia del Ministerio del Interior acerca de cierta incompatibilidad de incluir ciertos datos y, bueno, ya nos pareció bien toda la modificación que se hizo.

Otra enmienda de Ciudadanos, y que expliqué también en comisión y que me gustaría explicar aquí, pues no entendemos un poco esta modificación y la consideramos importante, es el apartado 3 del proyecto de ley que da una nueva redacción al punto 2 del artículo 20. El artículo 20 en la ley de 2002 posee cuatro puntos, nosotros consideramos que lo que dice el punto 2 es importante y no debe ser eliminado, como lo hace el proyecto de ley, por lo que proponemos que ese punto 2, o proponíamos, no se modificara y se quedara tal como está y lo que proponía el proyecto de ley fuera un punto de adición.

Miren, el artículo 20 hace referencia a la obtención de datos personales para elaborar las estadísticas, proponiendo en un punto 1 que la fuente prioritaria de estos datos tienen que ser archivos y registros administrativos, para no molestar a los ciudadanos, y a continuación en el punto 2 pone que deja claro que se exceptúan aquellos archivos relativos a las materias de seguridad del Estado y/o Defensa Nacional. Y el proyecto de ley elimina este punto 2 proponiendo otro, pero con un tema que nada tiene que ver con lo expuesto en la ley ahora en vigor. A nosotros el nuevo redactado nos parece necesario, nos parece un punto necesario, ya que hace referencia a cómo crear o modificar un registro, pero no entendemos que se elimine ese punto 2 actual cuando es algo tan técnico y que tiene que ver con la seguridad. No lo entendemos.

Nosotros hemos revisado otras leyes que también hacen referencia al derecho de acceso a la información como es, por ejemplo, la Ley de 2013, de transparencia y acceso a la información y buen gobierno, y en todas estas leyes se recoge explícitamente esta referencia al sentido limitado al derecho, al acceso de información a los archivos que supongan seguridad nacional, etc.

Por eso, si ustedes ven en el seguimiento de la votación hay un punto separado del resto que en principio nosotros nos abstendríamos y en el resto lo votaríamos a favor.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ballester. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Enric Casanova.

EL SR. CASANOVA I PEIRO:

Gràcies, Sr. President, senyors i senyores diputats. Bé, venim aquí a aprovar la modificació de la Llei d'estadística, crec que s'ha dit gairebé tot, ha estat una llei que ha estat molt

consensuada perquè han estat unes quantes esmenes que ja s'han explicat per part de MÉS per Menorca, pel representant de MÉS per Menorca, en la qual s'ha millorat el text, s'ha millorat la modificació i crec que si entenem l'estadística com una eina per poder conèixer la realitat amb aquesta modificació crec que cream aquesta eina.

La creació del Registre de persones de les Illes Balears permetrà crear aquesta eina per poder explotar i per poder adequar les necessitats de polítiques a la realitat. És a dir, si tenim una estadística correctament organitzada podem adoptar mesures correctes, més correctes i més adients en funció de la diversitat territorial. Aquí es parla sempre de la diversitat territorial que hi ha i, per tant, crec que aquesta eina ens pot ajudar a generar aquestes actuacions polítiques.

En definitiva, jo tampoc no volia fer més esment que sols puc dir... donar els agraïments a tots els grups per consensuar, per estar d'acord en la majoria dels punts. Com ja s'ha dit abans, també hi va haver un advertiment que es podia incórrer en certa negligència o en certa contradicció amb la Llei de protecció de dades, això es va solucionar ja en ponència i, per tant, crec que ara ja arribem a un punt en el qual cream el Registre de població de les Illes Balears i l'adaptació de tots els aspectes de la nova situació creada per les dades obtingudes mitjançant les noves tecnologies.

Pel que fa a les esmenes que ha plantejat ara Ciutadans, ja es varen plantejar en aquell moment, dir que, bé, per part del nostre grup, i així també es va considerar en comissió, que la major part de les esmenes que es volien presentar eren esmenes que eren en certa manera redundats perquè l'únic que feien era referència a altres lleis. Únicament la que ha dit, la que ha esmentat de l'article 20.2 que, com ha dit, s'ha suprimit l'apartat b) que és referit a cossos i forces de seguretat de l'Estat, però que pensam que no afecta gaire perquè aquests arxius administratius relatius a cossos i forces de seguretat de l'Estat no són arxius de caràcter comunitari i aquesta llei parla únicament de la tramitació d'arxius i de registres administratius de caràcter comunitari, de comunitat autònoma. Per tant, tampoc no tenen massa interès en ser-hi, perquè aquests registres administratius són de caràcter estatal i no de comunitat autònoma. Per tant, si no hi és tampoc no passa res, per això es va suprimir i es va entendre que s'havia de suprimir i es va canviar per allò que realment era important, que és la creació de registres administratius que es puguin explotar directament de manera estadística i que siguin registres administratius de caràcter autonòmic i que permeti adoptar mesures de caràcter autonòmic.

Per tant, jo no em vull estendre més, simplement donar les gràcies per aquest consens i res més.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Casanova. Bé, imagin que, vist el consens, ningú no voldrà fer ús de la rèplica, no és vera?

Doncs passam directament a la votació dels apartats del projecte de llei...

LA SRA. BALLESTER I NEBOT:

Presidente?

EL SR. PRESIDENT:

Sí, Sra. Ballester?

LA SRA. BALLESTER I NEBOT:

Podemos votar todos los artículos juntos.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, gràcies. Doncs passariem a la votació de l'apartat tercer, article 20.2 i, si cap grup no demana votació separada, votació conjunta de la denominació del títol del projecte de llei, denominació de l'article únic; apartat primer; apartat segon, article 15.3; apartat segon bis i segon ter, article 17; apartats tercer bis i tercer ter, article 23; apartat quart, article 25; apartat cinquè, article 26; apartat sisè, article 34; apartat setè, article 38; i apartat vuitè, article 48; apartat novè, articles 51 i 59; apartat desè, nova disposició transitòria; apartat onzè, nova redacció de la disposició final primera, i apartat dotzè, annex, disposició final única i exposició de motius.

Per tant, passam a la votació. Votam.

49 vots a favor, cap en contra i cap abstenció.

Doncs es faculta els serveis jurídics de la cambra per fer les correccions i modificacions tècniques necessàries, per tal que la llei en qüestió tengui una redacció coherent. Aquesta presidència en conseqüència proclama aprovada la Llei de modificació de la Llei 3/2002, de 17 de maig, d'estadística de les Illes Balears.

(Aplaudiments)

II. Debat i votació del dictamen de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals, del Projecte de llei RGE núm. 10512/16, per la qual es modifica la compilació de dret civil de les Illes Balears.

Doncs passam al segon punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat i votació del dictamen de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals del projecte de llei RGE núm. 10512/16, per la qual es modifica la Compilació de dret civil de les Illes Balears.

Presentació per part del Govern, té la paraula la consellera Sra. Pilar Costa.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Pilar Costa i Serra):

Gràcies, Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. Aquest projecte de llei que se sotmet avui finalment a debat i a votació en el ple d'aquest Parlament, ha passat ara poc més d'un any des de la seva aprovació per part del Consell de Govern. Abans d'això, just al principi de la legislatura, el Consell de Govern, en la seva sessió de 24 de juliol del 2015,

ja va adoptar l'acord pel qual s'instava la Conselleria de Presidència perquè iniciàs la tramitació d'un avantprojecte de llei, de modificació del text refós de la Compilació de dret de les Illes Balears, en el sentit que asseguràs que en els casos de successió intestada de les persones amb veïnatge civil de les Illes Balears, a falta de parents, fos cridada a l'herència la comunitat autònoma de les Illes Balears.

És a partir d'aquest mandat, per assegurar aquesta qüestió concreta, amb el qual es va començar a treballar per part de la Conselleria de Presidència en el procés que els explicaré i que ha culminat ara amb la tramitació parlamentària del text. I aquest és un procés sobre el qual cal advertir que, a causa de la falta d'actualització normativa que s'havia produït en els darrers anys, respecte la Compilació de dret de les Illes Balears, l'obertura de la modificació de la llei que el regula, ha generat jo diria que una avidesa legislativa per part dels diferents actors participants, aprofitar per fer més profunda la iniciativa legislativa respecte del qual s'havia previst inicialment.

És una iniciativa en tot cas important, perquè a les Illes Balears el dret civil propi és un dels nostres trets diferencials. Com saben, té el seu origen en la Carta de Franquesa atorgada per Jaume I el 1230 i, malgrat tot, ha perviscut fins als nostres dies, encara que circumscrit a algunes institucions, recollides en l'anomenada Compilació de 1961, estructurades en tres llibres, un per Mallorca, un per Menorca i el tercer per Eivissa i Formentera, respectant així les diferents tradicions de cada una d'aquestes. El nostre Estatut d'Autonomia ja en la redacció del 83, va reconèixer a les Illes Balears la competència exclusiva en la conservació, modificació i desenvolupament dels drets civils especials de la comunitat autònoma, igualment reconeguda prèviament per la Constitució Espanyola i reconeixent també les diferents regulacions territorials de les nostres illes.

En l'exercici d'aquesta competència, aquest Parlament va aprovar la Llei 8/90, de 28 de juny, sobre la Compilació de dret civil de les Illes Balears, que va actualitzar així la Compilació de 1961, modificant-ne multitud de preceptes i posteriorment el Govern de les Illes Balears, mitjançant un decret legislatiu, ja va aprovar un text refós que recollia els preceptes encara vigents de 1961 i, per altra banda, les innovacions introduïdes en l'esmentada llei del 90.

A partir d'aquí i arribant ara ja a l'actualitat, ja al segle XXI, la necessitat de renovació del nostre dret civil es va voler impulsar amb la creació de la Comissió Assessora de Dret Civil de les Illes Balears, com a òrgan permanent de consulta i assessorament del Govern en aquesta matèria. I a les illes d'Eivissa i Formentera, per la seva banda, compten també amb un consell assessor de dret civil propi, vinculat als respectius consells insulars. Aquests organismes de consulta han participat molt activament en aquesta proposta de modificació de la Compilació i per això, a més, vull aprofitar per agrair la tasca als seus membres en nom del Govern.

Però fins arribar a la modificació que tractam avui i des de l'any 1990, només s'havia aprovat en el Parlament una modificació puntual de la llei, concretament l'any 99, aquella vegada amb un article únic es varen introduir mesures per prevenir i reaccionar contra la violència masculista, amb

l'objecte d'impedir que les persones condemnades per delictes relacionats amb la violència de gènere poguessin heretar el patrimoni de la seva víctima. També es va introduir una disposició addicional que va modificar la Llei de parelles estables, per tal d'equiparar aquests efectes al règim d'aquestes parelles estables al règim conjugal. A més, aquesta modificació que es va dur a terme l'any 2009, durant el segon pacte progressista, a la passada legislatura varen existir iniciatives dels grups que en aquell moment érem a l'oposició, per intentar actualitzar el dret civil a les Illes Balears, però la majoria en aquest cas del Partit Popular ho va impedir amb el seu vot en contra.

Quedi dit tot això per explicar, com he esmentat abans, que la manca d'actualització normativa que havia patit el dret civil, ha fet que la tramitació d'aquesta llei de modificació de la compilació, hagi acabant abastant molts més aspectes dels previstos inicialment, centrats com dic, especialment en el règim successor per l'avidesa legislativa que hi havia en aquest sentit després de tants d'anys. Primer, durant l'elaboració del mateix avantprojecte per part de la Conselleria de Presidència, i sobretot amb les aportacions de la Comissió Assessora de Dret Civil i després amb les distintes esmenes incorporades al dictamen final durant la seva tramitació parlamentària.

Permetran així que sobre el dictamen del projecte de llei que debat avui aquest ple i que se sotmet a votació em centri en el mandat bàsicament del Consell de Govern que va originar aquesta modificació de la Compilació de dret civil de les Illes Balears, i deixi per al debat entre els diferents grups parlamentaris les esmenes que finalment s'han introduït al text.

Com he explicat abans, en un dels primers consells de Govern de la legislatura, el 24 de juliol de 2015, ja es va aprovar començar la tramitació del projecte de llei amb l'objectiu fixat en aquell moment, i tal com havia vengut reclamant des de feia anys la Comissió Assessora de Dret Civil, de modificar els articles 53 del llibre I de Mallorca, i aplicable també a Menorca, i l'article 84 del llibre III, aplicables a Eivissa i a Formentera, de la Compilació del dret de les Illes Balears que feien referència a la successió intestada a falta de familiars amb dret a l'herència.

Fins a l'actualitat aquells béns de les herències en persones de veïnatge civil balear que moren sense testament i sense familiars reconeguts són a favor de l'Estat abans de la seva distribució al Tresor Públic i entitats d'interès social que decideix el propi Estat.

La modificació s'entén necessària, la modificació que avui aprovarem, perquè es dona la circumstància que la comunitat autònoma de les Illes Balears és l'única amb dret civil propi on l'herència intestada encara no queda a la comunitat autònoma del causant, parlem en els darrers anys d'una mitjana de més de mig milió d'euros anuals. Però més que la quantia econòmica, com he dit abans, és una qüestió de concepte que en aquests moments som, com dic, l'única comunitat autònoma amb dret civil propi on aquesta herència intestada no queda en aquesta terra.

D'aquesta manera s'introduïren els canvis necessaris en la Compilació de dret civil perquè en aquests casos fossin les

administracions territorials de la comunitat autònoma de les Illes Balears les que heretassin conjuntament, les quals hauran de destinar preceptivament els béns heretats o el seu producte o el seu valor a institucions o establiments d'assistència social d'educació o culturals ubicats en el seu respectiu territori.

Pel que fa a la distribució entre les diferents administracions de les Illes Balears, després de la tramitació parlamentària, en el text ha quedat establert que dels béns de l'herència intestada correspon la meitat a l'ajuntament del municipi de darrera residència habitual del causant i una altra meitat al consell insular del causant, d'acord amb la normativa general que afecti en aquesta matèria. En el cas de Formentera evidentment és la mateixa institució i queda el cent per cent gestionada a l'illa de Formentera. D'aquesta manera hem aconseguit l'objectiu prioritari quan es va plantejar aquesta modificació de la llei.

Vull dir també que aquesta regulació de la successió per part de les administracions territorials de la comunitat autònoma dels béns dels causants que moren sense haver atorgat cap pacte successori, sense parents amb dret a heretar, afecta l'activitat que haurà de dur a terme l'administració de la comunitat autònoma quant al procediment administratiu, la participació en els processos judicials respecte de la intervenció i l'inventari dels béns i si pertoca la conservació i administració dels béns fins a la resolució definitiva, la presa de possessió i el repartiment dels béns, els seus productes i el seu valor.

Per això, aquest projecte de llei també modifica la Llei 6/2001, de patrimoni de les Illes Balears, incorporant dos articles i una disposició addicional per declarar l'administració hereva intestada i per establir el límit temporal de la condició o afectació en relació amb les adquisicions, com és el supòsit de la successió intestada a favor de les administracions territorials de la comunitat autònoma que pertoqui, tal i com preveu la nova regulació.

He volgut centrar-me, com he dit, en aquest aspecte de la modificació de la llei, de les herències intestades, perquè respon a aquell objectiu prioritari que es va fixar per part del Govern quan va començar la seva tramitació. Però no voldria deixar de banda algunes de les altres modificacions fonamentals, i també vull fer menció al meu predecessor, en aquest al conseller Marc Pons, que va iniciar la tramitació d'aquesta modificació de la llei, d'aquest avantprojecte, com a conseller de Presidència i, a més, ha tengut un especial interès i protagonisme a l'hora de reformar el llibre II aplicable a l'illa de Menorca.

D'aquesta manera es va obrir la possibilitat de modificar el dret civil de Menorca en una sèrie de qüestions important per tal de fer el text més ajustat a la realitat actual i garantir una aplicació més justa i equitativa de la llei, em referesc principalment a la modificació dels articles 64 i 65 del llibre II de la Compilació aplicables a l'illa de Mallorca, per una banda, amb relació a l'anomenada societat rural menorquina, amb una nova redacció per la qual com a societat civil entre el propietari d'una finca rústica i el conreador per explotar associativament la finca i regular de manera més precisa i ajustada a la realitat actual respecte de diversos aspectes que tenen relació entre els conreadors, la formalització del contracte i el termini pactat.

L'altra qüestió important que s'ha modificat que afecta Menorca de manera específica és la modificació de l'article 65 d'aquest llibre II de la Compilació, per eliminar l'excepció en el règim successori que s'aplicava fins ara a aquesta illa i que impedia heretar en vida les mateixes condicions que la resta d'illes en el casos que ja s'aplica a l'illa de Mallorca i els pactes successoris a Eivissa i a Formentera, el que comunament es diu poder deixar herència en vida. Amb aquesta modificació a partir d'ara es permetrà als menorquins i a les menorquines transmetre el patrimoni en vida, com dic, als hereus amb la fiscalitat pròpia de les successions, molt més beneficiosa en aquest cap per als hereus d'una forma avantatjosa que la que s'aplica quan es fan donacions entre vius, com es feia fins ara a l'illa de Menorca. En definitiva, s'equipara amb la resta de les Illes.

No vull deixar de mencionar, ja per acabar, que finalment s'ha introduït una disposició final a proposta de diferents grups parlamentaris per a la creació del Consell Assessor de Dret Civil a les Illes Balears, que substituirà l'actual comissió com a òrgan permanent de consulta i d'assessorament del Govern, i s'afegeix, aquesta és la novetat, el Parlament de les Illes Balears en matèria de dret civil i que entre les seves funcions mantindrà recaptar el parer també del Consell Assessor de Dret Civil propi d'Eivissa i Formentera que existeix com a òrgan específic que assessora aquestes dues illes.

Per això, vull agrair sincerament a la comissió assessora que ha fet feina fins ara i que ens ha aportat part de la seva feina i de totes les modificacions que s'han produït en la Compilació de les Illes Balears en aquest parlament, tenint en compte que s'obri una nova etapa amb aquest futur consell assessor on, a part dels nomenaments que es facin per part del Govern, hi haurà propostes d'altres juristes que es facin per part dels diferents consells insulars de totes i cada una de les Illes, concretament dos de cada un dels consells insulars.

Per últim, agrair també a tots els grups parlamentaris, que sé que han fet una feina amb la presentació d'esmenes, el debat i la discussió d'esmenes en ponència i en comissió, per a finalment arribar a aquest text que, segurament, si hagués estat a proposta d'un sol grup no seria el text que ara avui aprovaria, però al final l'aportació de tots i cada un dels grups fa que arribem a una proposta, jo diria que amb un alt grau de consens. Així que agrair-los també sincerament la feina que s'ha fet i també, en aquest cas, als diferents grups de l'oposició que han participat també activament en el text final que avui aprovarem.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, consellera. Per defensar les esmenes del Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, de la RGE núm. 13534 a la 13539/16, té la paraula el Sr. Josep Melià, per un temps de deu minuts.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Gràcies, Sr. President. Ja sé que em té molt vist i que això ja és un poc reiteratiu i fins i tot avorrit, per tant, intentaré ser breu i no adormir el personal després de dinar.

Bé, nosaltres primer de tot volem dir que ens congratulam que el Govern impulsi una actualització del dret civil, ens pareix que és la línia correcta, ens sembla que s'ha d'aprofundir en aquesta línia, que es fa massa poc, que hi ha hagut massa poca implicació en relació a aquesta qüestió per part dels diferents governs de les Illes Balears i això ho demostren les poques modificacions des de l'any 90 que hi ha hagut en aquesta matèria, tenim la competència que tenim. I per tant, ens pareix molt bé que s'hagi presentat aquest projecte de llei, que volem recordar que inicialment era una correcció molt tècnica, perquè en teoria era un projecte de llei en matèria successòria i per temes absolutament tècnics. Ara s'ha convertit en una altra cosa.

Fent una mecànica per part dels diferents grups parlamentaris, que quan ho fa el nostre grup parlamentari és molt, molt criticada per als que donen suport a la majoria. Vostès han aprofitat un projecte de llei de successions per modificar mil coses que trobaven que valia la pena modificar, amb les quals és veritat que amb la majoria hi estam d'acord, però han aprofitat on no tocava i si jo fos vostè, diria que hi ha hagut poca participació i això no s'ha fet la tramitació com tocava i no hi ha hagut una informació pública del projecte de llei així com està actualment. Però bé, jo no vull entrar en aquesta qüestió, però si que vull deixar constància que quan a vostès els interessa, bé que fan els equilibris que corresponguin.

Dit això, a nosaltres ja realment ens queden poques esmenes aquí, en aquest projecte de llei, ens queden dues esmenes que al final són purament aclaridores de la supletòria del dret civil davant la manca de regulació d'una determinada matèria a la Compilació, remissió al dret civil, que n'està farcit la Compilació. I ens queden sobretot dues esmenes que pensam que és allà on hem de centrar la nostra breu intervenció.

Una és la relativa a les causes de desheretament. Nosaltres entenem que s'ha de millorar la legislació sobre causes de desheretament, que han de ser les causes d'indignitat, però que també l'absència manifesta i continuada de relació familiar també s'ha de recollir a la Compilació com a una causa de possible desheretament. És una esmena que mantenim, ens sembla que és a l'ordre del dia, és evident que si els fills, si els familiars, si la persona no se n'ocupa de la persona que ha de deixar l'herència, ens pareix que ha de ser possible fer aquest desheretament.

Dit això, també ens volem congratular que en comissió s'incorporés la nostra esmena sobre els alous. La nostra esmena sobre els alous, com saben els que han participat a la comissió, anava referida a restringir l'àmbit d'aplicació dels alous. De fet, vàrem votar a favor de la reducció del percentatge que es cobra sobre els alous, ens semblava bé aquesta reducció. Però també ens semblava interessant que es recollís una problemàtica que algunes sentències havien tractat, per a nosaltres de manera desafortunada, en el sentit de què si aquella finca allà on a l'edat mitjana s'havia constituït un alou, havia canviat de

classificació i havia deixat de ser rústic i havia passat a ser urbana, el valor de la finca es fes en virtut de la seva condició urbana i no de la seva condició rústica. Per tant, és evident que el dret d'alou es disparava absolutament i s'ha recollit aquesta esmena, que sempre s'ha de fer la valoració de la finca rústica, que és quan es va constituir el dret. Ens sembla positiu que s'hagi incorporat això, perquè clarifica uns dubtes que hi havia en algunes sentències de la jurisdicció civil.

Dit això, ens queda una darrera esmena, la darrera esmena per a nosaltres és una espècie de clàssic aquesta legislatura, que és el tema de la custòdia compartida. Nosaltres som grans defensors de la custòdia compartida, del principi d'igualtat, sempre prioritzant l'interès del menor, vàrem fer una proposició de llei com saben vostès i un grup parlamentari ens va dir, llegesc *Diari de Sessions*: "és necessari la implantació a Balears d'una legislació sobre custòdia compartida? Des de Podem pensam que sí, hem de regular-la sota criteris d'interès dels menors, perquè si aquest ho aconsella, es pugui aplicar". I diu: "el model que consideram més adequat, -que nosaltres vàrem agafar el d'Aragó a la proposició de llei-, el model que consideram més adequat a seguir per regular la custòdia compartida és el que estableix la legislació catalana". Nosaltres, fent cas a Podem, vàrem dir és vera, la legislació aragonesa no deu ser prou adequada, agafarem la legislació catalana i posarem la legislació catalana sobre custòdia compartida com a esmena.

La nostra sorpresa és que després de fer aquest esforç pedagògic i que Podem ens indicàs quin era el camí adequat i la senda a seguir per aconseguir que la custòdia compartida fos una realitat, tal com ells reclamaven, resulta que s'han dedicat a votar en contra de la nostra esmena de custòdia compartida a la catalana. La qual cosa, ja dic, demostra a cadascú quina és la coherència i quina és la incoherència.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Melià. Per defensar l'esmena del Grup Parlamentari Popular [RGE núm. 13546/16](#) té la paraula el Sr. Miquel Jerez, per un temps de deu minuts.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Arribam al final del recorregut parlamentari del projecte de modificació de la Compilació de dret civil de les Illes Balears. Un text que inicialment es va plantejar des del Govern per resoldre, com ha dit el Sr. Melià, la successió intestada amb l'extensió de la figura de la definició a l'illa de Menorca com a raons principals d'aquest projecte, però és cert que al llarg de la seva tramitació ha sofert una sèrie de transformacions que de ben segur superen, i ho dic amb total convicció, les expectatives del propi Govern, amb un resultat que estam convençuts no els satisfà de forma íntegra.

Per part del Grup Parlamentari Popular l'aprovació d'aquesta llei és només un episodi d'una evolució legislativa, que és cert que mereix ser completada i que en un futur s'haurà d'abordar per haver quedat qüestions pendents, d'una banda, i

qüestions que baix el meu punt de vista, no s'han resolt de la millor manera possible. No obstant això, s'ha de dir que avui debatem sobre un resultat legislatiu que torna, això és cert i vostès ho han evidenciat, que torna posar a prova aquest Govern, allà on la majoria parlamentària damunt la que s'apuntalava quan va es va inaugurar aquesta legislatura, avui hem pogut comprovar i en aquest cas una vegada més, que no està del tot controlada, una situació que ha quedat retractada quan aquesta majoria parlamentària s'ha desmarcat en moments puntuals, en relació al text que el Govern de les Illes Balears ha presentat en aquesta cambra.

Entre unes altres, el resultat de la definició del cònjuge vidu, o la situació en la qual queda el fideïcomís en relació amb la legítima, són qüestions pendents que la comissió assessora que es compongui, estarà encantada, estic segur que és així, d'abordar de cara a una propera modificació. No obstant això, existeixen una sèrie de qüestions amb les quals hem coincidit de forma majoritària i sobre les quals hem manifestat de forma convençuda el nostre vot favorable.

En primer lloc, la successió intestada, una de les qüestions que ja s'ha portat en aquest Parlament en més d'una ocasió. Considerem que era necessària una regulació d'aquesta figura en el nostre dret propi, com dic, no és el primer debat que aquesta cambra substancia en relació a aquesta matèria, n'hi ha prou a recordar les iniciatives que a la legislatura passada varen arribar en aquesta cambra, proposant una regulació semblant a la que finalment s'ha imposat, proposta a la qual nosaltres hem votat a favor i que comporta la modificació de l'article 53 del Llibre I i que comporta així mateix la modificació de l'article 84 del Llibre III, sobre Eivissa i Formentera. L'article 956 del Codi Civil estableix una remissió a favor de l'Estat, això ho saben vostès, de l'associació intestada quan manquen hereus legals. Era lògic i a més era necessari que la comunitat autònoma legislés sobre aquesta matèria i que fossin les administracions territorials de la comunitat autònoma, consell insular i ajuntament en aquest cas, les que fossin cridades davant l'absència d'hereus legals per succeir, com així ha acabat sent i com així també ha acabat sent a distintes comunitats autònomes del territori espanyol, sinó a totes.

També ens hem manifestat a favor de la modificació de l'article 65 de la Compilació, relacionat precisament amb el pacte successori. Es modifica el dret civil de Menorca, en el sentit d'estendre la vigència de la definició a l'illa de Menorca de (...) a la regulació que es preveu en el règim successori de l'illa de Menorca, eliminat l'excepció a la qual estava sotmesa l'illa de Menorca. Si bé és cert que la transmissió entre descendents en primer grau i cònjuges està gravada en un 1% a l'impost de successions i està exempt de tributació a l'efecte d'IRPF, no ocorria el mateix per les donacions en vida per a l'illa de Menorca, en aquests casos se li seguia aplicant el 7% de l'impost de successions i tributava a un 20% de l'impost sobre la renda de persones físiques.

La reforma que avui s'aprovarà possibilitarà que s'apliqui l'herència en vida de pares a fills i entre cònjuges un 1% de successions i una exempció del 0% a l'impost de la renda de persones físiques equiparant d'aquesta forma les condicions al conjunt dels habitants de totes les Illes Balears en aquesta qüestió.

Hem de dir que per a nosaltres té gran importància la incorporació d'aquesta equiparació per tractar-se d'una situació d'estricta igualtat i d'estricta justícia fiscal i perquè ho hem vengut reiterant sempre, perquè sempre hem mantingut jo i els meus companys en aquesta cambra, i en particular el Sr. Antoni Camps, quan deia que l'impost de successions en aquesta comunitat segueix sent un impost elevat per a la resta de persones que no s'inclouen dins aquest supòsit de tributació a l'1%, arribant a tenir, fins i tot, un caràcter confiscatori poc social, circumstància que es ve confirmant per l'elevat nombre de renúncies a herències que es confirmen diàriament a aquesta comunitat autònoma.

Esment a part mereix també tot el referent a la nova regulació de la legítima del cònjuge vidu, i a la qual nosaltres no ens hem oposat. És cert que tècnicament i jurídicament no admetria cap tipus de retret aquesta qüestió per ajustar-se a la situació resultant al que disposa la Llei 15/2005, de 8 de juliol, però si és cert que tard o prest la consolidació de la doctrina jurisprudencial podria obligar a plantejar-nos una revisió de l'article 45 de la llei de manera que s'admeti la separació de fet com a determinant i concloent per recuperar o adquirir drets en relació amb la legítima.

Amb relació a la nostra esmena, i aquí vull fer especial menció al que nosaltres defensam sobre la societat rural menorquina, dir que el Grup Popular la manté viva, una esmena que afecta l'article 24, per considerar que aquesta figura, la societat rural menorquina, apareix en bona mesura amenaçada en el text que avui s'aprovarà, en el text de la llei. Perilla una institució jurídica que tradicionalment ha vengut regulant les explotacions agrícoles i ramaderes de l'illa de Menorca, fonamentada sobretot i bàsicament en els usos, les tradicions i els costums i subjecte, això és així, a un elevat i a un gran grau de llibertat de pacte entre les parts. Les seves característiques principals és que l'agricultor ramader i propietari posen en comú treball i posen en comú explotació per compartir benefici, també per compartir càrregues. L'anterior regulació d'aquesta figura no ha suscitat cap tipus de problema sinó tot el contrari, aquesta regulació que encara es manté, fins a aquí uns minuts, s'ha adaptat als nous temps per mor a la llibertat de pactes i bàsicament ha evolucionat a favor de l'agricultor i no del propietari, precisament, de l'explotació.

Fa relativament poc temps Hisenda va determinar que les societats civils i les comunitats de béns havien de complir els requisits formals dels llibres i les càrregues que també tenen les societats mercantils, societats limitades, societats anònimes, circumstància que impossibilitava l'assumpció de determinades despeses comptables per part de les societats rurals menorquines que se'ls equiparava a aquest tipus de societats que operen en el tràfic mercantil.

Es va fer, com vostès saben, una consulta a Hisenda i d'acord amb la previsió de l'article 64, que canviarà, va dir Hisenda que aquest article no estableix precisament el concepte de societat, i així ho entén, i que, per tant, no té caràcter mercantil i per tant quedava fora d'aquestes obligacions de portar llibres comptables i quedava fora de les obligacions pròpies de les societats mercantils que operen en el tràfic econòmic.

En el nostre entendre el redactat actual com a societat és susceptible de contribuir a la seva autèntica desaparició ja que Hisenda podrà interpretar que sí ha de complir amb els requisits comptables per fer societat i amb això podria convertir-se en inviable i absolutament impossible el manteniment de la figura tradicional de la societat rural menorquina a l'illa de Menorca. La nostra esmena va a salvar aquesta situació i està feta de comú acord amb l'Associació d'Empresaris Agraris de l'illa de Menorca.

Per acabar, vull fer especial esment a la Comissió Assessoradora de Dret Civil. Se introduceix una nova regulació relacionada amb la composició que ha de tenir la Comissió Assessoradora de Dret Civil de les Illes Balears, el seu sistema d'elecció dels seus membres, una proposta que altera notablement el règim actual en el que està sotmès. Certament s'introdueixen una sèrie d'innovacions que han estat impulsades, entre altres, per la Comissió Assessoradora de Dret Civil d'Eivissa i Formentera i que nosaltres hem recollit en el sentit de garantir la representació d'aquest òrgan en el si de la Comissió Assessoradora de les Illes Balears atès que Eivissa i Formentera compten amb un dret civil propi recollit en el llibre III de la Compilació de dret civil de les Illes Balears.

Una de les novetats, amb la qual estam d'acord i que en bona mesura ha provocat la nostra acceptació, ha estat que els membres de la comissió siguin proposats per cada un dels diferents àmbits territorials insulars, la qual cosa permet garantir la seva participació, cosa que, per exemple, no passa al Consell Consultiu.

No obstant això, no estàvem d'acord amb la redacció inicial que semblava adscriure aquest òrgan al Parlament de les Illes Balears ja que la iniciativa legislativa correspon al Govern de les Illes Balears en aquesta matèria i és qui promou i proposa les modificacions legislatives com la que avui ens convoca aquí, amb independència que el Parlament efectivament i els seus parlamentaris també la tinguin.

S'estableix un període de dissolució de dos mesos perquè la Comissió de Dret Civil conclouï el seu mandat, no se'ls permet ni tan sols arribar al final de la legislatura, tal com està inspirada la nova redacció de la llei. Mirin, els ho dic, hagués estat un detall, hagués estat un digne reconeixement al servei que han prestat a mantenir l'actual composició, com a mínim fins a finals d'aquesta legislatura, però no, el Govern té pressa per fer-se amb el control de la Comissió Assessoradora de Dret Civil i constituir un òrgan assessor molt probablement acomodats als interessos polítics de les institucions públiques on vostès governen. Aquesta ha estat una de les principals crítiques nostres, i ho saben, i que hem invocat sempre amb relació a la nova composició d'aquesta nova comissió assessoradora de dret civil de les Illes Balears.

És aquest un del nostre principal retret i que seguim mantenint, es crea una comissió al servei del govern de torn, una comissió de la confiança del govern de torn i anomenat pel govern de torn, com si el dret civil tengués ideologia i s'hagués d'estar d'acord més amb el criteri polític que més d'acord amb el criteri científic, el criteri acadèmic o el criteri investigador, que és precisament el criteri que, sota el meu punt de vista,

hauria de servir de guia a tota l'acció possible dels seus membres.

Acab. Per finalitzar, vagi des d'aquí, i ho vull fer de forma sincera no només en el meu nom sinó en nom del meu grup parlamentari, vull des d'aquí retre un reconeixement sincer als membres, tots i cada un d'ells, singularment considerats de la Comissió Assessoradora de Dret Civil de les Illes Balears pel seu treball, les aportacions de cara a la preservació, la conservació i l'evolució del nostre dret civil propi, un reconeixement que de la mateixa manera també vull fer extensiu a la Comissió Assessoradora de Dret Civil d'Eivissa i Formentera.

Moltes gràcies, Sr. President.

(El Sr. Vicepresident segon substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Jerez. Per defensar les esmenes del Grup Parlamentari Mixt, Ciutadans, de la RGE núm. 13620 a la 13624 i la 13626 i 13627/16, té la paraula la Sra. Ballester, per un temps de deu minuts.

LA SRA. BALLESTER I NEBOT:

Gracias, presidente, señoras y señores diputados. Ciudadanos mantiene siete enmiendas al proyecto de ley por el cual se modifican determinados artículos del texto refundido de la Compilación de Derecho Civil a las Islas Baleares. Una ponencia compleja que ha requerido de un estudio minucioso y jurídico por nuestra parte, y con todo el respecto que nos merece la propuesta presentada por los juristas de reconocido prestigio que integran la Comisión Asesora de Derecho Civil de las Islas Baleares, como órgano permanente de consulta y asesoramiento del Govern en materia de derecho civil propio, y el Consejo Asesor de Derecho Civil propio de Ibiza y Formentera.

Nuestras siete enmiendas modifican artículos del proyecto de ley que hacen referencia a las herencias intestadas y a las donaciones. En cuanto a la enmienda -nos quedan siete enmiendas que ahora explicaré brevemente- en cuanto a la enmienda 13620, que modifica el artículo 5 del proyecto de ley, en este artículo el proyecto de ley propone que las donaciones universales serán revocables por el donante, tan sólo en los supuestos previstos por el apartado 1 del artículo 7 bis, en sus letras a) i b). Si vamos a este apartado 1, el artículo 7 bis, vemos que es una lista de supuestos por los que una persona es indigna de recibir una herencia, o en este caso es indigno de recibir una donación, y por tanto, esta donación será revocable. Tanto en el supuesto a) como en el b) que propone el proyecto de ley para poder revocar una donación, nos parecen correctos; el punto a) hace referencia al supuesto de cuando el receptor de la donación haya sido condenado por sentencia firme atentar contra la vida del donante, o a alguno de sus ascendientes o descendientes. El punto b) hace referencia al supuesto de cuando el receptor de la donación haya sido condenado por sentencia firme, por delitos contra la libertad, la integridad moral, o la libertad sexual del donante, o alguno de sus ascendientes o descendientes.

Pero si seguimos leyendo la lista de supuestos del artículo 7 bis del Código Civil balear, llegamos al apartado e), donde se dice que también será indigno de sucesión, o en este caso de la donación, aquellos que hayan acusado de un delito al donante, mediante denuncia falsa, cuando por esta denuncia falsa la ley señale pena grave. Nosotros creemos que este punto e), que está recogido en la propia Ley del Código Civil balear, en el artículo 7 bis, también debería introducirse como causa de revocación de una donación. Es por ello que en nuestra enmienda introducimos esta letra e) en el articulado como una tercera causa de revocación, además de los supuestos a) y b) que propone el proyecto de ley. De hecho no entendemos por qué no se ha contemplado.

En cuanto a la enmienda 13621, que modifica el artículo 16.2 del proyecto de ley, con la enmienda introducimos una modificación para que se tenga en cuenta lo establecido en el Código Civil estatal, en su artículo 835, que recoge reiterada jurisprudencia. Bien, en el proyecto de ley, en el artículo 16.2 se expone que “si entre los cónyuges separados ha habido una reconciliación debidamente acreditada, el superviviente conservará sus derechos.” El problema de este redactado es qué se considera por “debidamente acreditada”, una separación debidamente acreditada. El hecho es que se han dado casos de matrimonios que se han separado legalmente, pero luego se ha vuelto a reanudar la convivencia, haciendo aviso del hecho en un juzgado. En estos casos ha ocurrido que tras la defunción de uno de los cónyuges, los jueces en varias sentencias han denegado la legítima al cónyuge superviviente, alegando que el inicio de la convivencia no se había notificado como correspondería para que hubiera certeza de reconciliación entre ambos, y, por lo tanto, se le denegaba la legítima al cónyuge viudo.

Tras reiteradas sentencias, se recogió en el artículo 8.3 del Código Civil, que una reconciliación para que esté debidamente acreditada, la reconciliación se tiene que notificar en el juzgado de la separación, o notificar al notario que se otorgó la escritura pública de separación, sólo así el sobreviviente conservará sus derechos. Y esto es lo que recoge el artículo 835 del Código Civil y nosotros proponemos introducir esta aclaración en el articulado del proyecto. Así el artículo 16.2 quedaría redactado como sigue: “si entre los cónyuges separados ha habido una reconciliación debidamente acreditada, conforme lo establecido en el artículo 835 del Código Civil, el superviviente conservará sus derechos”. De esta manera facilitamos la homogeneidad de los fallos de los tribunales de Baleares y aportamos seguridad jurídica a los ciudadanos, que saben a qué atenerse a la hora de realizar los procedimientos para una reconciliación.

En cuanto a las enmiendas 13622 y 13627, modificamos el artículo 23.2 y el artículo 31 del proyecto de ley. En estos dos artículos el proyecto de ley expone que en una herencia intestada, en la que además no existan personas que puedan heredar, heredará un tercio de los bienes la comunidad autónoma, un tercio el consell y un tercio el municipio y la herencia se dedicará a instituciones de asistencia y beneficencia social, educación o culturales. Nosotros a este redactado, que es el del proyecto, proponemos introducir que estos organismos tengan como beneficiarias las personas que residan en Baleares. Con ello pretendemos que sean

organismos que desarrollen su actividad en las islas y reviertan su actuación directamente en los residentes.

Luego tenemos dos enmiendas, la 13623 y la 13624 al artículo 24 del proyecto de ley, que hacen referencia a los contratos agrarios. Proponemos que la institución conocida en Menorca con el nombre de sociedad rural, sea un contrato suscrito entre el titular de una finca rústica y su cultivador; es decir, proponemos eliminar que se considere un contrato de sociedad civil particular. Este cambio, como saben, viene motivado por una alegación de la Asociación de Empresarios de Explotaciones Agrarias de Menorca, que nos parece correcta y que, sin querer en entrar a discutir la naturaleza jurídica de esta figura foral, la propuesta de modificación se fundamenta en los cambios tributarios de la reforma fiscal de 2014, que entró en vigor el 1 de enero de 2016, y que supuso una modificación en el impuesto sobre sociedades. En esta modificación las sociedades civiles con objeto mercantil han pasado a tributar por el impuesto de sociedades, con las consiguientes cargas tributarias y de cumplimentación de formalidades difícilmente asumibles para las asociaciones agrarias menorquinas. Es cierto que las sociedades rurales menorquinas, por ahora, al no considerarse que tienen objeto mercantil, pueden seguir tributando por el IRPF. Pero de existir una modificación del Código de Comercio, las podría incluir todas y es por ello que se pide enmendar el texto.

También en este artículo 24, proponemos que en las prórrogas de los contratos, si una de las partes se quiere desdecir, se ha de hacer con un mínimo de 3 meses de antelación y no con exactamente tres meses como propone el proyecto de ley. De esta manera la legislación adecua el plazo a la realidad de los usos y costumbres actuales a las sociedades rurales menorquinas.

Y por último tenemos la última enmienda, la 13626 al artículo 81.1 de la versión en castellano de la Compilación de derecho civil de Baleares. Puesto que allá donde dice “el heredero contractual, obligado al pago de la legítima, podrá pagar la legítima en metálico”, proponemos que ponga: “podrá pagar la legítima con dinero”, puesto que son dos conceptos diferentes. En metálico sólo hace referencia a dinero contante y sonante, y creemos que el sentido del artículo hace referencia a dinero que puede darse de muy diversas formas.

Y nada más. Desde Ciudadanos creemos que son 7 enmiendas que mejoran el código balear, que lo actualizan para adecuarlo a la realidad actual, preservando sobre todo su particularidad.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ballester. En torn en contra el Grup Parlamentari Podem Illes Balears té la paraula l'Hble. Diputat Aitor Morrás, per un temps de deu minuts.

EL SR. MORRÁS I ALZUGARAY:

Gràcies, Sr. President. La verdad es que la competencia que la Constitución nos reconoce de poder legislar sobre el

derecho civil balear, un derecho que va muy ligado a nuestra historia, es quizás uno de los mejores símbolos de autogobierno que tenemos. Podemos congratularnos que a día de hoy nos es posible legislar de forma libre y democrática, en nuestra historia reciente ha habido periodos en que si a las cartas jugabas al monte, eras mal visto, tiempos que en que la gente tenía prohibido disfrazarse, aunque había cierta manga ancha siempre que no te disfrazases de cura, o de militar.

También se prohibió la procesión *del gat*, era una parodia a la iglesia y la última vez que se hizo fue en marzo del 36. Si hacías un *uc*, podías recibir unos cuantos golpes de los cuerpos de represión franquistas. Y es que en 1936, hace 81 años, un día como hoy, 18 de julio, se perpetró por las fuerzas fascistas un golpe de estado liderado por Franco, que desde aquí condenamos y que supuso miles de muertos y desaparecidos. Y además restringió los derechos civiles de la población y también en Baleares.

(*Alguns aplaudiments*)

Lo dicho, afortunadamente hoy podemos continuar modernizando y actualizando y adaptando el derecho civil propio de las islas a la realidad social cambiante, todo ello manteniendo las diferentes idiosincrasias legales e históricas de los distintos libros insulares que tratan del derecho civil respectivo. Importante es la inclusión que se recoge en el artículo 35.4, que modifica el artículo 1 de la Compilación, en la que se especifica que derecho civil de las Islas Baleares se compone por los derechos civiles históricos de las islas de Mallorca, Menorca, Ibiza y Formentera, de acuerdo con la tradicional división por libros de esta compilación, por las normas autonómicas que afectan a la materia del derecho civil, dentro del marco de las competencias estatutarias, por la costumbre y por los principios generales del derecho civil. Esto es todo lo que informa la Compilación del derecho civil de las Islas Baleares.

Una adaptación, como decimos, a la realidad social, como por ejemplo supone el primer artículo respecto a la modificación del artículo 4, que considera por primera vez con derecho una compensación el trabajo para la familia y que también precisamente en atención a esa inferioridad que habitualmente tiene esa persona que ha trabajado para la familia, en caso de no ser ésta la propietaria del hogar habitual, será preceptivo su permiso para la enajenación de dicho bien, así como de los muebles de uso ordinario de esa familia.

También regulamos hoy las herencias intestadas del derecho sucesorio balear y sus peculiaridades de Mallorca, Menorca, por un lado, y también de Ibiza y Formentera por otro. Considerando prioritario el derecho de las administraciones territoriales de la comunidad autónoma, es decir, los consells insulares y los ayuntamientos, que ante la falta de testamento de la persona fallecida y la inexistencia de personas herederas, sus bienes pasarán a ser dominio de las administraciones insulares y municipales, en lugar de que vayan a engordar las arcas de un estado, del Estado central. Así, el último municipio de residencia habitual de la persona fallecida, junto con el consell de la isla del causante, se repartirán en una proporción del 50% los bienes intestados de la persona afinada.

Se atienden y mejoran también aspectos concretos del derecho civil respecto a las figuras existentes en Menorca, como son los contratos de sociedad rural, o también la posibilidad inexistente hasta ahora en el derecho civil menorquín de recibir la herencia en vida, figura que es posible ya en otras islas y por lo que para la población de Menorca suponía un agravio comparativo respecto al resto de las islas. También se renuevan y se concretan, mejoran y recogen especificidades del derecho propio de las Pitiusas, como son los *espòlits*, como un negocio jurídico-familiar y solemne, mediante el cual se establece el régimen matrimonial.

No vamos a dar apoyo a las enmiendas de Ciudadanos, por cuanto a que las intestadas vaya a la comunidad autónoma. Igual que no entendemos que forzosamente esos bienes intestados deban ir a las asociaciones de Baleares de forma fija, sino que, bueno, que quede en las arcas de la comunidad autónoma y seguro que pueden hacer uso de ello como mejor convenga. Así como que no estamos de acuerdo con que la sociedad rural sea considerado como un contrato ordinario, contra una sociedad civil particular, o atípica, que es lo que refleja o lo que establece esta modificación.

No vamos a dar apoyo tampoco a las enmiendas del PP y tampoco a las de El Pi, salvo a la 13534, que en este momento la estamos revisando y, si usted tiene razón, mi compañera Marta Maicas antes me ha ratificado que ella en la toma en consideración de esta ley, ya había dicho eso. Y por lo tanto, rectificaremos el sentido de nuestro voto en comisión, si es que finalmente nos lo confirma.

No estamos en absoluto de acuerdo y no daremos apoyo al artículo 35 de esta modificación del artículo 63 de la Compilación. Y no lo vamos a hacer porque mantiene, aunque rebajando en su cuantía, los *alous* y los censos. Los censos y los *alous* son instituciones jurídicas propias de un modelo esclavista que perpetúan en su mayoría y en el ámbito de los derechos reales, situaciones de desigualdad jurídica, que tienen su origen en privilegios de sangre, derivados en definitiva de los señoríos nobiliarios. En esta ley se mantienen, aunque rebajando esa cuantía. Ambas figuras jurídicas tienen su origen en la enfiteusis, en la enfiteusis romana. Consideramos que la distinción entre dominio directo y útil es una rémora del pasado, derivada de una sociedad estamental, impropio de una sociedad moderna y de un estado social y democrático de derecho, allí donde el principio del sentido social de la propiedad privada, ha de convertirse en un elemento inspirador de todo el sistema de derechos reales. En este sentido, se regula la redención de un derecho real que en el fondo amaga, esconde un señorío esclavista romano, incompatible con el sentido social de la propiedad que recoge nuestra Constitución de 1978. Y por eso no nos es suficiente con que esta figura se quede en un porcentaje simbólico, sino que lo que entendíamos era que habíamos llegado para suprimir estas figuras de forma total, y no permaneciendo o dejándolas subsistir, aunque minimizadas.

Finalmente, existe una paridad en la composición del consell asesor y es una paridad que nos parece correcta, por cuanto que se compone de dos personas o dos juristas por cada isla, más dos juristas del Govern. Y eso nos parece que junto con la paridad de hombre- mujer, será un fiel reflejo de todo el

ámbito territorial de la comunidad autónoma y teniendo en cuenta la experiencia que tienen que tener esos juristas, seguro que aseguran que toda la historia del derecho civil de cada isla y de cada libro, sea mantenida a lo largo de muchos más años.

Queremos también agradecer, igual que otros grupos, todo el trabajo..., también el trabajo que han hecho los grupos parlamentarios, pero el trabajo que ha hecho la Comisión Asesora del Derecho Civil Balear, del derecho civil propio y especialmente el Consell Asesor del Derecho Civil propio de Ibiza y Formentera, que también ha tenido sesiones maratónicas, con tal de poder informar correctamente a esta ponencia del Parlamento de las Islas Baleares.

Muchas gracias.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Morras. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Capellà, per un temps de deu minuts.

LA SRA. CAPELLÀ I ROIG:

Hola, bon dia a tothom. Trob que tots els diputats i diputades que hem treballat en aquesta modificació de la Compilació del dret civil hem d'estar satisfets, perquè avui és un dia important, avui modifiquem la Compilació i com els explicaré a continuació, crec que hem fet un gran avanç i no puc deixar d'agrair la feina feta per la Comissió Assessora de Dret Civil balear, pel Consell Assessor d'Eivissa i Formentera, pels grups parlamentaris, pel lletrat Sr. Isern, que també ens ha ajudat moltíssim i també perquè qualcú ho havia de dir, no sé si ho diran després, al Sr. Nel Martí, coordinador d'aquesta llei -que en aquests moments no hi és per a mi..., però després veurem què passa.

Bé, jo els volia explicar abans de passar al sentit de vot sobre les esmenes vives, cinc punts breument, si ho aconsegueix de per què hem presentat esmenes a aquest projecte de llei, bàsicament la qüestió és per què presentem més de quaranta esmenes a un projecte de llei del Govern i bàsicament nosaltres el que volíem era millorar aquest projecte de llei, per això hi ha la tramitació parlamentària, i nosaltres hem considerat que es tractava d'un projecte que nosaltres volíem que avançés el nostre dret civil de forma justa i equitativa per a tothom i ens vàrem adonar que hi havia una sèrie de modificacions que es proposaven que consideràvem que no estaven prou estudiades i que necessitaven una mica més de reflexió i justificar que eren correctes per a la nostra realitat.

Nosaltres també considerem que la Compilació és un *corpus iuris* a partir del qual treballar i treballar sobre el dret civil balear no és només conservar, també és desenvolupar conjugant el dret civil propi històric amb les necessitats de la realitat social que exigeixen regular les noves situacions. I aquesta regulació, com que nosaltres som d'esquerres, pensam que hauria de ser la més justa i equitativa possible i en aquest text no ho veiem reflectit.

Hi ha molts de punts a la Compilació que s'han d'actualitzar i en aquest projecte de llei que es va presentar no es tocaven. Aleshores, nosaltres considerem que no n'hi ha prou a conservar, si només conservem el nostre dret serà substituït per ineficient, pel dret civil estatal, i, per això volíem actualitzar la Compilació fins i tot actualitzant la institució més acceptada i indiscutida del nostre dret, la separació de béns. Aleshores, és per això que hem volgut actualitzar-la sense esperar, eh!, sense esperar el ritme que s'havia imposat.

En qualsevol cas, nosaltres considerem que hi ha un debat acadèmic sobre si el desenvolupament del dret civil balear s'ha de fer per llibres o bé s'ha de fer basant-se en la Compilació, és un debat acadèmic, però també és polític, i considerem que en algun moment s'ha de plantejar en aquesta cambra. Nosaltres el que volem des de MÉS és compilar i que no es descompili i, per això, hem presentat esmenes, per fer feina sobre la compilació.

En segon lloc, en una primera lectura ens vàrem adonar que el que havia de ser només una modificació de la successió intestada perquè les institucions balears fossin hereves en la cinquena crida, i no l'Estat, incloïen dues altres modificacions substancials que mai no s'havien plantejat ni discutit en seu parlamentària: la definició del cònjuge vidu i la substitució fideïcomissària en relació amb persones amb discapacitat. Es tracta d'institucions que d'entrada ens poden semblar correctes, però si anam al fons nosaltres, des de MÉS, no ho compartim, primer, perquè es toquen les legítimes i, segon, perquè considerem que es basen en estereotips que poden resultar discriminatoris si no hi ha hagut un estudi previ i si no es va alerta a quins col·lectius es pot afectar.

Mirin, en primer lloc, com saben vostès, la definició del cònjuge vidu suposa la renúncia de la legítima a canvi d'una donació i es planteja, com indica la mateixa exposició de motius, pel cas de famílies reconstituïdes, és a dir, quan hi ha hagut segones núpcies o terceres núpcies, o quartes. Aleshores, l'objectiu de la definició del cònjuge vidu nosaltres sabem que és que qui es vulgui casar amb algú que ja té fills d'un primer matrimoni renunciï a la legítima. D'alguna manera nosaltres hi veiem un cert moralisme per entendre que el primer matrimoni és el bo i també perquè, per estadística i atenent la realitat social, aquesta norma, que desvirtua la institució de matrimoni del seu contingut essencial, que són els efectes *post mortem*, afectarà més les dones que els homes. Nosaltres considerem que aquesta modificació, a manca d'estudis que ho hagin tractat, tindrà com a resultat empobriment de les vídues. Per això, volíem suprimir els articles d'aquest projecte.

En segon lloc, l'altra modificació que qüestionem a manca de més estudis és la de l'article 49 de la Compilació que permet gravar la legítima quan un dels legitimaris és una persona amb capacitat modificada judicialment. És una previsió que ja saben vostès, ja s'ha comentat, que ja existeix en el dret estatal que té com a objectiu protegir les persones amb discapacitat. Nosaltres estam d'acord amb algunes disposicions que s'han incorporat, com ara que sigui causa d'indignitat i de desheretament el fet d'haver negat els aliments a persones amb discapacitat, hi estam d'acord, però aquesta substitució fideïcomissària de l'article 49 no la veiem clara, pensam que amb aquesta excepció a la legítima, perdonau, pensam que amb

aquesta excepció que la legítima sigui intangible es discrimina les famílies amb persones amb discapacitat, i té com a fons que la família i el patrimoni familiar s'ocupi de la persona amb discapacitat.

Sabem que aquesta modificació es basa en la reforma del Codi Civil que es va fer l'any 2003, però aquesta reforma ha estat qüestionada per la doctrina, pel mateix professor Díez Picazo i en algunes comunitats autònomes ja s'analitza el que passa i el resultat és que el legitimari i els fideïcomissaris no accepten l'herència i tot acaba a l'Estat en la majoria dels casos.

En una sola lectura ens vàrem adonar que, bé, ens vàrem demanar que si es feia una modificació a la Compilació més enllà de la idea original, la successió intestada, perquè no incloure casos que fa temps que es reclamen des de la doctrina, la jurisprudència i la mateixa realitat social, canvis que, fixin-s'hi vostès, proporcionalment s'aplicaran més a les dones que als homes. Abans el Sr. Jerez ens deia que la Compilació no hauria de tenir una base ideològica, però bé, fixin-s'hi vostès que també es fa ideologia des de la Compilació de Dret Civil.

Un primer canvi que nosaltres hem impulsat en aquesta línia ha estat introduir la pensió compensatòria de la convivència als matrimonis sotmesos a separació de béns. I un altre canvi en aquesta línia és la necessitat de consentiment del cònjuge titular de l'habitatge en operacions de venda o hipotecàries que afectin l'habitatge familiar. Nosaltres consideram que es tracta de canvis als quals havíem de presentar esmenes perquè volem passar de la Compilació que no estimava les dones casades a una compilació amb rostre de dona. És per això, que hem presentat aquestes esmenes.

En quart lloc, alous. Els alous sempre es demana, la qüestió sembla com a més polèmica. La passada legislatura MÉS defensava l'abolició dels alous i hem presentat una esmena que va en aquesta línia, que és la que es va iniciar en 1990 amb la reducció del lluïsm del 2 a l'1% i ara proposam que passi de l'1 al 0,5%, és a dir, una reducció del 50%.

Cinquena qüestió, la comissió assessora. Des de MÉS hem estat molt crítics amb el funcionament, la composició i els avantprojectes redactats per l'actual comissió assessora. Nosaltres no qüestionam ni la vàlua ni el prestigi ni la feina dels seus membres i voldríem reconèixer la seva dedicació per si hi ha cap dubte, però sí que qüestionam que no hagi engegat cap reforma de fons de la Compilació i també que la seva línia de treball sigui més descompilar en lloc de compilar. Aleshores, nosaltres entenem que alguna cosa fallava en el sistema previst el 99 per desenvolupar el Dret Civil Balear, en concret amb la comissió assessora, no només l'actual sinó que venia d'abans, i vàrem arribar a la conclusió que la compilació no avançava, el desenvolupament de la compilació no avançava perquè no s'havia articulat bé la composició i el funcionament de la comissió assessora ni la relació entre el Dret Civil Balear i els drets civils insulars.

Aleshores, vàrem presentar una esmena per repensar la comissió assessora, una esmena oberta que hem treballat amb tots els grups parlamentaris i també amb el Consell Assessor d'Eivissa i Formentera, i hem aprovat ja un nou Consell

Assessor del Dret Civil Balear de composició paritària, amb membres nomenats pel consell i el Govern, que assessora el Govern i el Parlament i que depèn del Govern, amb més funcions i amb un clar règim d'incompatibilitats, que era també una qüestió que criticàvem.

Aquest és el sentit de les nostres esmenes. Respecte de les esmenes dels grups que les mantenen vives mantenim el posicionament que vàrem manifestar en comissió.

Gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Pel Grup Parlamentari MÉS per Menorca, té la paraula el diputat Sr. Nel Martí.

EL SR. MARTÍ I LLUFRIU:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. El projecte de llei que avui aprovarem, esper, àmpliament esmenat i modificat, ja havia estat presentat, val la pena recordar-ho per la Comissió Assessora de Dret Civil de les Illes Balears reiterades vegades en versions diferents durant la passada legislatura, algunes d'aquestes propostes, juntament amb la proposta de règim patrimonial del matrimoni, fins i tot va adquirir el format d'avantprojecte de llei, però en cap cas fins avui ningú no s'havia, diguem, atrevit, o havia aconseguit tramitar-la com a projecte de llei.

Per tant, en primer lloc, i malgrat que el text final s'hagi modificat substancialment respecte del text inicial del projecte de llei, crec que és just agrair al Govern la seva valentia, la seva convicció per desenterrar el nostre dret civil, propi i comú, perquè torni ser el que realment ha de ser, que és un instrument eficaç al servei del benestar i de la convivència de la nostra gent. De fet, des de la modificació i aprovació del text refós, a l'any 90, la compilació, pràcticament, no ha estat modificada, i quan s'ha fet ha estat de forma molt puntual. Aquest és el cas, per exemple, de la modificació de la Llei 3/1993, de reforma del títol preliminar, i la Llei 3/2009, que tenia per objecte impedir que les persones condemnades per delictes relacionats amb violència domèstica heretessin el patrimoni de la seva víctima.

A part d'açò, es pot dir que la Compilació de Dret Civil de les Illes Balears s'ha mantingut inalterada, congelada, momificada si es vol dir, fins i tot, en definitiva no s'ha actualitzat ni desenvolupat un dels instruments legislatius de dret privat, de gran valor, jo diria que instrumental, però també simbòlic. De fet, quan utilitz la paraula "momificada" ho dic agafant com a referència un text, un text que és el del Sr. Josep Melià, en aquest cas Josep Melià autor d'*Els mallorquins*, que deia en una monografia de l'Obra Cultura, referida al dret civil de les Illes, parlant del dret foral mallorquí, deia: "Heus aquí la cambra de les mòmies", no ho deia per aquesta cambra, ho deia pel dret foral; deia, i ho deia amb un cert pessimisme, de la possibilitat de desenvolupar el dret civil, un pessimisme lògic, llegesc textualment a l'entrada d'aquesta obra, diu: "En el fons, és fins i tot inexplicable que el dret foral hagi pogut subsistir

davant les reiterades empentes dels unitaristes, d'un cap a l'altre del segle XIX, i educa la bona part del segle XX a Espanya, enteneu a Castella, s'ha viscut sospirant per una legislació única, aplicable a tots els territoris nacionals. És lògic que dins aquesta lògica sigui tot un èxit, tot un repte poder desenvolupar el nostre dret civil propi." Açò sí, Josep Melià també acabava amb una frase esperançadora, deia: "No hem arribat encara a la terra promesa però caminam cap a ella decidits o entrebancats, tant se val, caminam."

Bé, idò, açò és el que fem avui, caminar, caminar en el sentit de desenvolupar un instrument, com deia, molt valuós a favor del benestar de la nostra gent.

Avui, després de 25 anys, exactament 27, concretament, es duia a terme, jo diria que una modificació substancial del text refós, molt més substancial, efectivament, i s'ha dit, de la que pretenia el Govern i la comissió assessora, gràcies a un important nombre d'esmenes incorporades en la tramitació parlamentària. Al text del Govern s'hi han presentat concretament 66 esmenes, de les quals 35, de forma aïllada o conjunta els han signades MÉS per Menorca i MÉS per Mallorca, i totes elles han estat incorporades de forma íntegra o de forma transaccionada, amb les aportacions d'esmenes especialment d'altres grups, especialment, com deia, del PSIB i Gent per Formentera. No hi ha hagut acord amb altres grups, però també s'han incorporat algunes d'aquestes esmenes. He de dir que d'alguns grups n'hi ha poques, de Podem n'hi ha una referida als alous, que compartim absolutament el seu objectiu i, en aquest sentit, també hem estat interessats en incorporar al màxim el seu text, i també una del Partit Popular, només una, referida a la societat rural menorquina, una, supòs que és un poc sorprenent, però crec que s'ha d'encaixar dins d'una situació concreta, que és que el Partit Popular estava implicat en la mateixa comissió assessora; però també he de dir, perquè és just, que el Partit Popular, posteriorment, ha fet un esforç per apropar postures i, per exemple, hem arribat a un bon acord en el que fa referència a la Comissió Assessora de Dret Civil.

Abans d'entrar a explicar la posició de cada una de les esmenes vives sí que vull posar en valor algunes de les qüestions que avui s'aprovaran, ja s'han dit, i per tant seré breu. En primer lloc, la modificació del Consell Assessor de Dret Civil de les Illes Balears, efectivament adscrit al Govern, assegurant la paritat entre homes i dones, assegurant la paritat entre illes, deu membres, nosaltres, el nostre grup pensava que amb una comissió més petita era suficient, però finalment aquesta és la que s'ha aprovada, dos per cada institució, jo crec que molt respectuosa amb la singularitat de cada una de les illes i respectant també i reconeixement la figura d'òrgans assessors en dret civil a cada un dels territoris i, en aquest cas, fent una referència explícita al Consell Assessor de Dret Civil propi d'Eivissa i Formentera. Jo crec que aquest mateix respecte s'ha recollit a l'article primer de la compilació, a l'article primer que s'ha modificat de la compilació que intenta recollir una voluntat, que era manifesta i clarament expressada en el nostre Estatut d'Autonomia, també a l'article 1, quan parla de la nacionalitat històrica que formen les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, i aquest tarannà crec que s'ha expressat i s'ha recollit de forma molt clara.

Aspectes rellevants, sense cap dubte s'ha dit: la successió intestada a favor dels familiars amb dret a l'herència. És cert que el text inicial del projecte de llei preveia un repartiment per igual a Govern, consells i ajuntaments, va costar, hem debatut molt en aquesta línia i finalment aquest repartiment es fa la meitat a favor dels consells insulars i la meitat a favor dels ajuntaments. Nosaltres creïem que la proposta inicial doncs recollia molt a nivell de còpia allò que altres comunitats havien fet, però que calia que aquest text recollís una realitat diferent, que és la de la nostra comunitat autònoma, per un tema de veïnatge, per un tema de residència, per un tema de proximitat, creïem que valia la pena tenir aquesta consideració a favor de les institucions de la comunitat autònoma, consells insulars i ajuntaments.

També aspecte sense cap dubte rellevant, però que ja s'ha explicat i no hi entraré, el dels alous, d'anul·lar, de reduir el contingut d'aquesta figura.

També del llibre II del dret civil de Menorca, es modifiquen dos articles molt importants, per una banda, l'article 65 elimina una excepció avui injustificable per a Menorca, que és respecte de la figura de la definició i d'allò que popularment coneixem com l'herència en vida i que, sense cap dubte, serà molt ben i és molt ben rebuda a Menorca. L'altre, l'article 64, fa referència a la societat rural menorquina, que també hem expressat, i a la qual hi ha dues esmenes que ara esmentaré. I, bé, altres aspectes que tampoc no temps d'explicar, però bé, tot el que fa referència al règim econòmic familiar per protegir el domicili familiar, etc., crec que són aportacions molt importants dins aquest nou text i nova compilació.

Respecte de les esmenes, d'El Pi, no coincidim amb l'esmena 13534, que vol introduir la custòdia compartida per llei, cosa que El Pi ja havia fet en una altra proposta, amb un text que no compartim i que ens genera molts dubtes, tant competencials com d'integració de les recomanacions fetes pels organismes internacionals en relació amb la custòdia dels infants. Així ho vam expressar i així ho mantenim avui.

També la resta d'esmenes que fan referència a l'absència manifesta continuada de relació familiar entre el causant i el legitimari, com a causa de desheretament, l'altre element que no compartim. Creiem que aquesta proposta s'ha d'analitzar des del punt de vista de gènere perquè la relació familiar que s'exigeix a una dona o filla no és la mateixa, lamentablement, que a un fill, i aquesta consideració ha tingut conseqüències negatives en aquest cas a la dona.

Respecte de les esmenes que afecten el Partit Popular, que, com deia, és una, la 13546, que tampoc no compartim, que també en té una en el mateix sentit Ciutadans, fa referència a la societat civil particular, com a nova denominació de la naturalesa jurídica, àmpliament estudiada per Josep Maria Quintana i per la doctora Francesca Llodrà, em sembla sorprenent que avui, per tant, aquí hi hagi encara aquests dubtes, perquè dues entitats agràries de propietaris doncs vulguin generar certa alarma respecte del que pugui passar en relació amb aspectes tributaris i fiscals, quan açò està perfectament estudiat, perfectament garantit, perquè, lògicament, i el darrer que voldria el nostre grup i els grups que

hem impulsat aquesta reforma és afectar, precisament, aquesta figura i el sector agrari.

Creiem que la voluntat que hi darrera és poder aplicar la Llei espanyola d'arrendaments rústics, que té normes imperatives que desplacen la voluntat de les parts i del costum. De fet açò és el que va passar amb la mitgeria mallorquina, que no es va salvaguardar a través de la compilació del 61, per fer-la una modalitat única, permetent que les fonts de regulació no fossin altres que el contracte, la compilació i els costums propis. Entenem, per tant, que la interpretació del Partit Popular és debilitar el pes d'aquesta figura, d'aquesta institució i la nostra, lògicament, és defensar-la i actualitzar-la.

Tampoc no compartim les esmenes de Ciutadans, no les donarem suport, les que fan referència a la remissió al Codi Civil, per una banda; les que fan referència a la societat rural menorquina i tampoc la que fa referència al pagament de la legítima, nosaltres creiem que el terme que és més respectuós amb el dialecte d'Eivissa i garanteix la necessària seguretat jurídica és "sous o metàl·lic", no volem posar "doblers" perquè creiem que és una referència a la veritat mallorquina i entenem dins el llibre de la compilació dedicat a Formentera i a Eivissa doncs que s'ha de recollir el terme més propi. I en canvi sí que mantenir un terme neutre jurídic que apareix a tota la compilació, que el manté, i que és "en metàl·lic" i li dona coherència a tot el text.

Sí que entenem que està incorporada l'esmena 13629, que fa una referència explícita al Consell Assessor de Dret Civil propi d'Eivissa i Formentera, així està recollit i així pensam que Ciutadans s'hauria de sentir ja incorporat.

Quant a l'esmena de Podemos ja he dit que coincidim amb el contingut totalment, amb el text tenim la discrepància, però creiem que l'objectiu és exactament el mateix i creiem que l'objectiu està assolit i en aquest sentit creiem que és innecessària la modificació del text que proposa Podemos.

Jo, per acabar, sí que voldria agrair aquest any, perquè vull recordar que és un any de feina des de l'estiu passat, en l'elaboració de les esmenes i l'estudi de les esmenes, no només a la Comissió Assessor de Dret Civil, a tècnics del Govern, a persones que han assessorat i participat en tot aquest procés, a la Comissió Assessora també d'Eivissa i Formentera, a tots els companys de la comissió i en ponència, que han fet, crec, una feina difícil, no fàcil, almanco, i també voldria recordar que tot aquest procés té origen en una proposta que va fer un diputat, Miquel Àngel Mas a la passada legislatura, que avui jo crec que és just també recordar-ho, que feia referència únicament a la successió intestada i a favor dels consells insulars, que era una certa anomalia en aquell context. I bé, a juristes, com ja he dit, que me'n deixaria, però bé, Josep Maria Quintana, Francesca Llodrà, crec que és imprescindible dir-ho, perquè la seva tasca i el seu assessorament jurídic ha estat fonamental.

Res més, esper que avui puguem aprovar aquest text, després d'aquesta feina intensa i jo acabar, ja sé que m'apressen, però unes propostes de transacció tècniques, que fan referència a qüestions molt tècniques, però que crec també que val la pena també que les digui.

Una primera que es refereix a l'article 4, que diu: "Es modifica el paràgraf primer de l'apartat 3", hi sobra "el paràgraf primer de", tot açò ho he passat a tots els grups, però crec que n'he de deixar constància del text.

Una segona, que fa referència a l'article 68 de la compilació, que també és una modificació del redactat, allà on diu, en el punt 4, "sempre que no s'hagi convingut una altra cosa en els espòlits", quedaria "si així s'acorda en els espòlits", és un canvi de redacció...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Martí vagi acabant, per favor.

EL SR. MARTÍ I LLUFRIU:

Sí, acab. La següent seria un canvi d'una "i" per una "o" a la transacció tres, que també tenen, que afecta l'article 35è.

La transacció quatre és una eliminació d'una referència a un partit polític, que creiem que és innecessària, a l'exposició de motius.

La transacció sis, en el llibre d'Eivissa on hi ha un paràgraf que toca posar "i Formentera" i no ho diu.

I la darrera, que aquesta en tot cas és la menys tècnica, és la que fa referència a una disposició final, lògicament, si hi ha acord, que seria autoritzar el Govern perquè pogués aprovar doncs un text, mitjançant delegació legislativa, un text refós de la compilació de dret civil i, per tant, doncs facilitar la tasca a partir d'aquell nou redactat que incorpori totes les modificacions.

Res més, moltes gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Martí. Pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Maria José Camps.

LA SRA. CAMPS I ORFILA:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats i diputades, bona tarda. Vull començar amb un sentit record, ja ho hem fet aquest matí per la mort d'aquest treballador a Santanyí, igualment per al Sr. Arnau Amer, i tampoc no vull oblidar-me de la mort ahir de la fotoperiodista Montse Díez, que ha estat en aquesta casa en moltes ocasions i, per tant, des d'aquí el nostre més sentit record i homenatge cap a ella.

(Aplaudiments)

La consellera ha explicat perfectament com el nostre dret civil neix de la Carta de Franquesa de Jaume I i la seva evolució fins al segle XXI i com que just em queden nou minuts, no hi faré més referència.

El projecte de llei pel qual es modifica la compilació de dret civil arriba avui al seu darrer tràmit parlamentari abans que passi a ser realment llei. Certament, la seva trajectòria dins aquesta cambra ha estat llarga, pràcticament un any, temps que es justifica, en part, amb la necessitat de ser cautelosos i rigorosos a l'hora de modificar el nostre dret propi, per la complexitat tècnica que impliquen les seves conseqüències.

Vull començar contextualitzant el projecte de llei, aquest que ara debatem en relació amb l'objectiu principal pel qual ha nascut. Les comunitats autònomes amb institucions pròpies de dret civil han substituït allò que preveu l'article 956 del Codi Civil per una norma que disposa que "A les successions *ab intestato* si manquen persones que tinguin dret a heretar d'acord amb el Codi Civil -allò que s'anomena la cinquena crida a la successió intestada- heretarà la respectiva comunitat autònoma en lloc de l'Estat", així ho han fet Catalunya, País Basc, Aragó, Galícia i Navarra. En canvi, la nostra comunitat autònoma, a la Llei 8/1990, de 28 de juny, sobre la compilació de dret civil de les Illes Balears i el posterior text refós 79/90 de 6 de setembre, ha mantingut aquesta remissió al Codi Civil que ja contenia la Llei 5/61 de 19 d'abril.

En concret, l'article 53 de la vigent compilació de dret civil de les Illes Balears per a les illes de Mallorca i Menorca estableix que "la successió *ab intestado* es regirà pel que disposa el Codi Civil, sense perjudici, si escau, dels drets que es reconeixen al cònjuge vidu a l'article 45 i pel que preveu l'article 51, ambdós d'aquesta compilació". Per a les illes d'Eivissa i Formentera, l'article 84 de l'esmentat Decret legislatiu 7/90, de 6 de setembre, diu que "la successió intestada a Eivissa i Formentera es regeix per les normes del Codi Civil, no obstant el que disposa el paràgraf anterior, el cònjuge vidu adquirirà lliure de fiança en la successió del consort vidu l'usdefruit de la meitat de l'herència, amb concurrència amb els descendents i de dues terceres parts de l'herència en concurrència amb ascendents".

La remissió al Codi Civil comporta, com ja he dit, d'aquest article 956, que diu textualment: "*A falta de personas que tengan derecho a heredar, conforme a lo dispuesto en las precedentes secciones, heredarà el Estado.*"

El maig del 2014, el Grup Parlamentari Socialista presentà una proposició no de llei per la qual, entenent necessària i urgent la modificació de la compilació de dret civil de les Illes Balears en la mateixa que varen seguir en el seu moment la resta de comunitats autònomes amb legislació civil pròpia, en relació amb les herències intestada, sol·licità que el Parlament de les Illes Balears encomanés a la Comissió Assessora de Dret Civil de les Illes Balears l'elaboració d'una proposta de modificació de la compilació de dret civil que assegurés que, a falta de parents amb dret a heretar, el successor seria la comunitat autònoma de les Illes Balears en lloc de l'Estat.

Com tots vostès ja saben, o s'ho poden imaginar, a la passada legislatura aquesta proposició no va sortir endavant per l'oposició a la mateixa del Partit Popular.

Mesos abans, el Grup Parlamentari MÉS presentà, amb data març del 2014, una proposició de llei de modificació de la Llei 8/90, sobre compilació de dret civil, i de la Llei 6/2001, de

patrimoni d'aquesta comunitat autònoma, en matèria de successió intestada i de legítima del cònjuge vidu, precisament per evitar que les herències intestades sense hereus forçosos revertissin a l'Estat espanyol i no a les administracions territorials, proposició de llei que, amb els vots en contra del Partit Popular, no va superar ni tan sols el tràmit de presa en consideració.

Doncs, així, dos anys després comença el seu tràmit parlamentari aquest projecte de llei RGE núm. 10512/16, que recull aquella reivindicació de qui ara conformem el govern del canvi, essent un dels seus principals objectius, sinó el més important, evitar, com he dit abans, aquesta concurrència de l'article 956 del Codi Civil per la seva aplicació supletòria en relació amb la cinquena crida de successió intestada per tal que els hereus siguin les administracions territorials balears i no l'Estat espanyol.

Juntament amb aquest objectiu hi trobem la necessària modificació de l'article 45 de la compilació per tal d'eliminar la referència a la causalitat de la separació que, com sabem, ha desaparegut en el nostre Estat.

Així mateix, es modifica a l'article 65 de la compilació, que, com a menorquina tenc l'orgull d'esmentar des d'aquesta tribuna, perquè acaba amb el greuge comparatiu històric d'impedir que a Menorca, a diferència de la resta d'illes d'aquest arxipèlag, es poguessin fer el que col·loquialment és conegut com les herències en vida, modificació que implica en aquests casos, que els menorquins i menorquines podran rebre de part dels fills, es podran donar aquestes donacions universals que tributaran a l'1% en tost del 7%, com ho fan fins ara, donant així també, a la vegada, compliment a l'acord pel canvi relatiu al compromís de mantenir aquesta tributació de l'1% per a tots els ciutadans d'aquesta comunitat autònoma, inclosos els menorquins i menorquines.

I aquí vull fer també un especial esment al conseller Marc Pons qui, en el seu pas per la Conselleria de Presidència, va impulsar, a part d'aquesta successió intestada, incloure la modificació d'aquests dos articles que conformen el llibre II de la compilació relatiu a Menorca per fer possible desaparèixer aquest greuge comparatiu i, a la vegada també, actualitzar la regulació i donar més seguretat jurídica a la societat rural menorquina, que queda constituïda ara mateix com a una societat civil, però particular, entesa "particular" com atípica i, per tant, ja ho ha dit la Sra. Olga Ballester, actualment no és objecte d'aquestes conseqüències fiscals tan nefastes que tothom ha posat damunt la taula, però que mai no les tindrà perquè no és una societat civil tal qual, sinó que és atípica i per tant no els afecta aquesta regulació.

I com així també ha dit el portaveu de MÉS per Menorca, òbviament aquesta redacció no l'hem feta nosaltres, sinó que la feta gent suficientment qualificada, juristes de reconegut prestigi, com són el Sr. Josep Maria Quintana i la participació també de la doctora Francesca Llodrà, que han estat d'inestimable ajuda per dur endavant aquesta redacció.

Per últim, el gran canvi que s'ha fet i es fa referència a la successió intestada en relació amb aquesta cinquena crida, ha estat objecte de modificació en via de tràmit parlamentari

perquè, certament també, com ha explicat la consellera, naixia amb una distribució per terços i finalment, en aquesta tramitació parlamentària, l'herència *ab intestato* que puguin rebre les administracions d'aquesta comunitat autònoma es repartiran en un 50% entre el consell insular i l'ajuntament on el causant tengui o hagi tengut la seva darrera residència habitual.

Igualment, també, via esmena s'han produït una sèrie de modificacions, introduccions de nous articles. En aquest punt he de fer una petita crítica, jo crec que realment no és a cop d'esmena que s'han de modificar, però en aquest cas sí que hem aconseguit que el nostre dret civil propi, com a institució de dret identificatiu i històric a la nostra comunitat, que ha de ser prioritària essent el Codi Civil supletori, havia d'actualitzar-se a la realitat social de la nostra comunitat i, per tant, hem acceptat, amb un treball prou llarg dins ponència i a comissió, aquestes esmenes que no fan més que millorar el text i també els drets de tots els ciutadans d'aquesta comunitat.

Molt breument, vull referir-me també, ja ho han fet els portaveus que m'han precedit, a aquesta nova redacció o a aquest nou Consell Assessor de Dret Civil de les Illes Balears que s'introdueix mitjançant una nova disposició final segona, ja han explicat la seva composició, serien deu membres, designats dos pel Govern i dos per cada una dels consells insulars, i realment les crítiques que rep aquesta nova configuració, que coincidirà amb legislatures d'aquest consell assessor, jo crec que tampoc no tenim en aquesta terra tants juristes qualificats com per poder pensar que aquest consell assessor cada legislatura estarà al que pugui manar el govern de torn, no? Per la qual cosa, crec que serà conformat per professionals de reconegut prestigi, que seran suficientment imparcials i neutrals en benefici del nostre dret propi.

Per acabar, vull agrair la feina feta fins ara a la Comissió Assessora de Dret Civil de les Illes Balears així com a la Comissió Assessora de Dret Civil d'Eivissa i Formentera, qui també ha col·laborat activament amb aquest projecte de llei i el seu resultat final.

I ja molt breument, si el president m'ho permet, en relació amb les esmenes que s'hi mantenen vives, l'esmena del Partit Popular relativa a la societat rural menorquina no l'acceptarem, ho hem debatut àmpliament a la ponència, i realment el text final que aprovarem jo crec que millora moltíssim la redacció que hi havia anteriorment, amb totes les garanties jurídiques.

Les esmenes de Ciutadans també han estat àmpliament debatudes. I quant a les esmenes d'El Pi només faré esment d'una concreta, i és la que el Sr. Melià, reiteradament presenta, no només amb una proposició de llei, sinó també via esmenes, de guarda i custòdia compartida, que és aquesta famosa, o s'ha fet famosa ara, 13534. Crec sincerament que l'article 149.1.8 de la Constitució Espanyola no ens dóna competències en aquest cas, perquè sí que preveu que la competència en legislació civil és de l'Estat deixant a aquelles comunitats autònomes la seva competència per desenvolupar i actualitzar el seu dret civil foral o propi, però, en aquest cas, així com Catalunya sí té competències, per exemple, en la capacitat de les persones, no la tenim a Balears, amb la qual cosa crec que

la guarda i custòdia compartida no pot formar part de les competències que nosaltres en dret civil tenim.

I res més, moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. María José Camps. Passam al torn de rèpliques, pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, té la paraula el Sr. Josep Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

No, només volia dir dues coses, volia acceptar les transaccions de MÉS per Menorca. I també manifestar la nostra alegria que Podem reconegui que, efectivament, varen manifestar que la versió de custòdia compartida que volien era la catalana i és la que nosaltres hem proposat i per tant esperam que ens votin a favor.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Melià. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Miquel Jerez.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Sí, gràcies, Sr. President. No tenia pensat intervenir però, en qualsevol cas, em veig obligat a fer-ho, atesos els retrets en relació amb una precisa qüestió que des dels grups que donen suport al Govern i, en particular, MÉS i Grup Parlamentari Socialista em fan.

Jo vull recordar que certament va haver-hi un debat aquí sobre les herències *ab intestato*, a l'altre legislatura vaig tenir l'oportunitat de debatre amb el Sr. Miquel Àngel Mas sobre una proposició que, precisament, ell portava en relació amb aquesta precisa qüestió que avui, semblant, s'incorpora al text que avui acabarem votant. I vull que facin memòria perquè crec que no són justs els retrets que vostès ens profereixen, perquè hi ha una justificació del per què el Grup Parlamentari Popular en aquell moment no va votar a favor de la iniciativa que presentava el Sr. Mas, i jo els ho diré: hi havia un consell assessor que estava a punt d'acabar i a punt de redactar una proposta que seria lliurada al Govern de les Illes Balears perquè després es convertís en un projecte de llei. Fer el contrari, donar suport a la iniciativa que vostès portaven, legítima, en qualsevol cas, hagués estat no respectar una feina acadèmica, una feina científica, una feina independent del Consell Assessor que en aquell moment hi treballava a sobre, amb independència que nosaltres després hi estiguéssim d'acord o no hi estiguéssim d'acord. Vostès sí varen exigir, o si llegeixen el *Diari de Sessions*, la justificació que aquest diputat feia era precisament la que els diu en aquest precís moment.

Per tant, crec que aquests retrets en relació amb aquesta qüestió sobren, i més quan nosaltres hem reconegut la proposta

que vostès avui porten aquí i que nosaltres els hem votat a favor. Per tant, em veig obligat a defensar-me precisament d'aquesta qüestió.

Certament, si nosaltres haguéssim donat suport, insisteix, no haguéssim respectat un criteri que entenem que ha de ser respectat en qualsevol cas, cosa que no sabem si succeirà amb la composició que tindrà el nou consell assessor, atesa precisament la forma com vostès pretenen construir-lo i el període en el qual aquest consell assessor desenvoluparà les seves feines. Estic absolutament convençut que la mateixa independència almenys la podrem posar en dubte en relació amb el consell assessor que avui la llei contempla, que en dos mesos ha de deixar de ser consell assessor.

I dit això, no em vull estendre més, simplement acabaré manifestant el nostre criteri en relació amb les propostes de correccions tècniques i addició de nous articles que el Sr. Nel Martí ens ha fet. Nosaltres estarem a favor d'aquestes correccions tècniques que vostè ens fa esment i crec que efectivament milloraran el text sense cap tipus de dubtes, però sí que no estarem d'acord que s'incorporin nous articles, vostès proposen l'addició d'un nou article avui en el plenari, en el darrer minut, foto *finish*, com ens tenen acostumats a fer durant el mes de juliol, que en el darrer moment tot són *reparos* i tot són afegits, doncs nosaltres en aquest joc no hi entrarem. Si vostès haguessin volgut incorporar aquest article, jo crec que el que haguessin hagut de fer és fer una esmena o el mateix Govern s'hagués recordat que aquest article també era necessari incorporar-lo al text definitiu, cosa que tampoc no s'ha fet. Per tant, nosaltres d'aquesta manera no estam disposats a ajudar a reparar aquestes malifetes i a legislar de qualsevol manera i de qualsevol forma.

Per tant, insisteix, les correccions tècniques sí, l'addició de nous articles no.

Moltes gràcies, Sr. President.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Jerez. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Olga Ballester.

LA SRA. BALLESTER I NEBOT:

Gracias, presidente, no haré uso de la palabra.

EL SR. PRESIDENT:

Passam al torn de contrarèpliques. Pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears té la paraula el Sr. Aitor Morrás.

EL SR. MORRÁS I ALZUGARAY:

Sí, gràcies, Sr. President. Sr. Melià, em sap greu que hagi llançat les campanes al vol abans de rebre la meva contestació,

...

(*Se sent una veu de fons inintel·ligible*)

... perquè jo li havia dit que estàvem mirant què votariem i, finalment, votarem en contra de l'esmena 13534, presentada per El Pi...

EL SR. PRESIDENT:

Senyors diputats, senyores diputades, per favor...

(*Remor de veus i algunes rialles*)

Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Margalida Capellà.

LA SRA. CAPELLÀ I ROIG:

Gràcies, president, no faré ús de la paraula.

EL SR. PRESIDENT:

Pel Grup Parlamentari MÉS per Menorca, té la paraula el Sr. Nel Martí.

EL SR. MARTÍ I LLUFRIU:

Sí, molt breument, també perquè el Sr. Jerez ha fet referència a un històric, en el qual hi som, i també val la pena ajustar la història. Efectivament, la passada legislatura MÉS va presentar una proposició de llei sobre la successió intestada i, efectivament, el Partit Popular va votar en contra perquè hi havia una comissió assessora que prepara..., però aquell text el Govern del Partit Popular no el va tramitar mai, no el va tramitar mai. Com totes les propostes que es van fer.

Jo li recordaré un cas molt singular, però ho dic per posar en valor que la comissió assessora actuarà amb la independència que ha d'actuar com a juristes que la constituïran. El 2003 també hi havia una comissió assessora que va elaborar una proposta de règim econòmic familiar, bé, idò, aquella proposta tampoc no es va tramitar. Per què? Perquè el Partit Popular, la Sra. Rosa Estaràs, vicepresidenta del Govern, via decretàs, va destituir tots els membres de la comissió, en concret del membre de catedràtic de Dret Civil, Miquel Coca, com a president, perquè aquella proposta la consideraven que no era del seu color, diguem-ho així.

Per tant, confiem que a la comissió els juristes faran una feina ben feta, i n'estic convençut, per tant no desconfiem *a priori* d'aquesta feina.

I després lamentar, simplement, que la disposició final que proposàvem, *in extremis*, una proposició que simplement encaixa en la línia del Partit Popular de demanar simplificació legislativa, claredat, és a dir que es pogués fer un text refós, sigui una novetat tan nova que sigui difícil d'assumir a darrera hora. Però no passa res, hi ha altres vies per fer-ho, però creiem que hagués tengut molt de sentit que, després de tantes modificacions, de tres modificacions, una d'aquestes molt important, s'hagués demanat al Govern que pogués fer un text refós.

Però, en qualsevol cas, l'important és que el text surt, surt amb moltes innovacions que permetran desenvolupar i

modernitzar la compilació. Desmomificam un text que crec que necessitava aquesta empenta i per tant açò és l'important i jo em qued amb açò.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Martí. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. María José Camps.

LA SRA. CAMPS I ORFILA:

Sí, gràcies, president. Simplement, perquè no ho he fet a la meva primera intervenció, dir que, efectivament, estam d'acord amb totes i cadascuna de les transaccions que ha proposat el diputat Martí.

Res més, gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Bé, abans de començar les votacions, sí que vull dir que s'entenen aprovades per assentiment les esmenes de caràcter tècnic esmentades abans pel Sr. Nel Martí.

I respecte de la disposició final, es pot dir per assentiment o no hi ha acord? S'entén com no incorporada.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Podria repetir el que ha dit, Sr. President?

EL SR. PRESIDENT:

Respecte de la disposició final no hi ha assentiment, per tant s'entén com no incorporada.

Doncs passam a les votacions de les esmenes.

Votació de l'esmena del Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS RGE núm. 13534. Votam.

24 vots a favor; 31 en contra i cap abstenció.

Votació de l'esmena del Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS RGE núm. 13536. Votam.

22 vots a favor; 33 en contra i cap abstenció.

Votació de les esmenes del Grup Parlamentari El PI PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS RGE núm. 13535, 13537, 13538 i 13539. Votam.

3 vots a favor; 33 en contra i 19 abstencions.

Votació de l'esmena del Grup Parlamentari Popular RGE núm. 13546. Votam.

19 vots a favor; 33 en contra i 3 abstencions.

Votació de les esmenes del Grup Parlamentari Mixt, Ciutadans, RGE núm. 13623 i 13624. Votam.

19 vots a favor, 33 en contra i 3 abstencions.

Votació de les esmenes del Grup Parlamentari Mixt, Ciutadans RGE núm. 13622 i 13627. Votam.

2 vots a favor, 53 en contra i cap abstenció.

Votació de les esmenes del Grup Parlamentari Mixt, Ciutadans, aquí ens han demanat votació separada, votarem primer la 13620. Votam.

2 vots a favor, 48 en contra i 3 abstencions.

Votació de l'esmena 13621. Votam.

2 vots a favor, 33 en contra i 20 abstencions.

Votació de l'esmena 13626. Votam.

2 vots a favor, 33 en contra i 20 abstencions.

Punt 2, votació dels articles i exposició de motius als quals s'hi mantenen esmenes. Aquí farem votació separada, primer votarem l'article 1, el 23è i 30è. Votam.

LA SRA. BALLESTER I NEBOT:

Presidente. Podria separar l'article primer? D'una banda...

EL SR. PRESIDENT:

Justament..., ja havíem començat la votació.

(Remor de veus)

Bé, votarem un per un.

Votació de l'article primer. Votam.

55 vots a favor, cap en contra i cap abstenció.

Votació de l'article 5è. Votam.

36 vots a favor, cap en contra i 19 abstencions.

Votació de l'article 16è. Votam.

36 vots a favor, cap en contra i 19 abstencions.

Votació de l'article 23è. Votam.

53 vots a favor, cap en contra i 2 abstencions.

Votació de l'article 30è. Votam.

55 vots a favor, cap en contra i cap abstenció.

Passam a la votació dels articles quart i 31è. Votam.

52 vots a favor, cap en contra i 3 abstencions.

Passam a la votació de l'article 24. Votam.

36 vots a favor; 19 en contra i cap abstenció.

Passam a la votació de l'article 28è. Votam.

34 vots a favor; 3 en contra i 16 abstencions.

Passam a la votació de l'exposició de motius. Votam.

35 vots a favor; cap en contra i 20 abstencions.

Passam a la votació dels articles, disposicions i denominacions als quals no s'hi mantenen esmenes.

Votació separada dels articles 15è i 29è. Votam.

55 vots a favor; cap en contra i cap abstenció.

Votació separada de l'article 20è. Votam.

38 vots a favor; cap en contra i 17 abstencions.

Votació separada de l'article 22è. Votam.

38 vots a favor; 17 en contra i cap abstenció.

Votació separada de l'article 35è bis. Votam.

47 vots a favor; cap en contra i 8 abstencions.

Votació separada de la disposició derogatòria. Votam.

55 vots a favor, cap en contra i cap abstenció.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Sr. President, demanam la votació separada de l'article 34è, que ha passat a denominar-se disposició addicional segona bis.

EL SR. PRESIDENT:

Doncs passam a la votació de l'article 34è. Votam.

52 vots a favor; 3 en contra i cap abstenció.

Passam a la votació de la denominació del projecte de llei, article primer, article segon, article tercer, article 6è, article 7è, article 8è, article 9è, article 10è, article 11è, article 12è, article 13è, article 14è, article 17è, article 18è, article 19è, article 25è, article 26è, article 27è, article 32è, article 33è, article 35è, article 35è ter, article 35è quater, article 35è quinquies, disposició addicional primera, disposició addicional segona, disposició transitòria primera, disposició transitòria segona, disposició final primera i disposició final segona. Votam.

55 vots a favor; cap en contra i cap abstenció.

Doncs es faculen els serveis jurídics de la cambra per fer les correccions i modificacions tècniques necessàries, per tal que la llei en qüestió tenguí un redactat coherent.

I una vegada esgotat el debat i les votacions, aquesta presidència proclama aprovada la llei per la qual es modifica la Compilació de dret civil de les Illes Balears.

(Aplaudiments)

I com que no hi ha més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
